
ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

a Békés Megyei Önkormányzat pénzügyi helyzetének
ellenőrzéséről (43/2)

1155

2011. december

Számvevői Iroda

Iktatószám: V-3011-12/2011.

Témaszám: 1015

Vizsgálat-azonosító szám: V056003

Az ellenőrzést felügyelte:

Dr. Varga Sándor

számvevő igazgató-helyettes

Az ellenőrzést vezette:

Renkó Zsuzsanna

számvevő tanácsos

Az ellenőrzést végezték:

Szenténé Tubak Klára

számvevő tanácsos

Palágyiné dr. Gömöri

Katalin

számvevő

Vida László

számvevő tanácsos

A témához kapcsolódó eddig készített számvevőszéki jelentések:

címe

sorszám

Jelentés a Békés Megyei Önkormányzat gazdálkodási rendszerének
2010. évi átfogó ellenőrzéséről

1018

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK	13
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	18
1. Az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatai	18
2. Pénzügyi egyensúlyi helyzet alakulása	21
2.1. A működési és felhalmozási egyensúly alakulása	23
2.2. Az Önkormányzat bevételeinek alakulása	28
2.3. Az Önkormányzat kiadásainak alakulása	31
3. Kötelezettségek bemutatása	36
3.1. A pénzügyintézetek felé fennálló kötelezettségek alakulása	36
3.2. Szállítók felé fennálló kötelezettségek alakulása	41
3.3. Egyéb kötelezettségeinek alakulása	43
4. A pénzügyi egyensúly megteremtése érdekében hozott intézkedések	44
5. A helyi önkormányzatok gazdálkodási rendszerének 2010. évi ellenőrzése során a pénzügyi egyensúly javítására tett szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok hasznosulása	48

MELLÉKLETEK

1. számú Működési és felhalmozási célú hiány/többlet alakulása (millió Ft) (1 oldal)
- 2/a. számú Az Önkormányzat CLF módszer szerint besorolt bevételei és kiadásai 2007-2010 között (ezer Ft) (1 oldal)
- 2/b. számú Az önkormányzat bevételeinek és kiadásainak, adósságszolgálatának alakulása 2007-2010 között (ezer Ft) (1 oldal)
3. számú Az Önkormányzat a 2007-2010. években megvalósított, illetve 2010. december 31-én fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése (ezer Ft) (7 oldal)
4. számú Békés Megyei Közgyűlés elnökének észrevétele
5. számú Békés Megyei Közgyűlés elnökének észrevételére adott válasz

---

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

Áht.	az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény
ÁSZ tv.	az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény (2011. július 1-jétől az Állami Számvevőszékről szóló 2011. LXVI. törvény)
Htv.	a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény
Ötv.	a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény
Számv. tv.	a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény

Rendeletek

SzMSz	Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 7/1995. (V. 20.) számú rendelete a Közgyűlés és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról
vagyongazdálkodás egyes kérdéseiről szóló rendelet	A Békés Megyei Közgyűlés 9/2010. (IV. 30.) számú rendelete a vagyongazdálkodás egyes kérdéseiről
2010. évi költségvetési rendelet	Békés Megyei Önkormányzat 1/2011. (II. 11.) számú rendelete az Önkormányzat 2010. évi költségvetéséről
2011. évi költségvetési rendelet	Békés Megyei Önkormányzat 1/2011. (II. 11.) számú rendelete az Önkormányzat 2011. évi költségvetéséről
2010. évi zárszámadási rendelet	Békés Megyei Önkormányzat 6/2011. (IV. 15) számú rendelete az Önkormányzat 2010. évi zárszámadásáról

Szórövidítések

APEH	Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal
áfa	általános forgalmi adó
ÁSZ	Állami Számvevőszék
EU	Európai Unió
BM	Belügyminisztérium
EDP hiány/egyenleg	Uniók módszertan szerinti maastrichti kritériumoknak megfelelő számítás szerinti hiány/egyenleg
főjegyző	Békés Megyei Önkormányzat Főjegyzője
GDP	Bruttó hazai termék
gazdasági program	A Közgyűlés 131/2007. (V. 4.) számú határozattal elfogadott Békés Megyei Önkormányzata 2007-2014 közötti időszakra szóló Társadalmi-gazdasági Programja
Ibsen kft.	Békés Megyei Ibsen Oktatási, Művelődési és Közművelődési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
Illetékhivatal	Békés Megyei Önkormányzat Illetékhivatala
kockázatkezelési szabályzat	A Közgyűlés által 65/2008. (III. 7.) számú határozattal jóváhagyott likvid pénzeszköz-és kockázatkezelési szabályzat

---

Kórház	Békés Megyei Önkormányzat Pándy Kálmán Megyei Kórháza
Közgyűlés	Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése
Közgyűlés elnöke	Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
NGP	A Közgyűlés 12/2009. (II. 13.) számú határozatával jóváhagyott Békés Megye Önkormányzatának Növekedésorientált Gazdaságfejlesztési programja
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
OEP	Országos Egészségbiztosítási Pénztár
Oktatási Minisztérium	Oktatási és Kulturális Minisztérium, 2010 júniusától Nemzeti Erőforrás Minisztérium
Önkormányzat	Békés Megyei Önkormányzat
Hivatal	Békés Megyei Önkormányzat Hivatala
PPP konstrukció	Public Private Partnership (Partnerségi együttműködés közfeladatok ellátására a magánszektor bevonásával)
SNA	System of National Accounts azaz Nemzeti Számlák Rendszere
szja	személyi jövedelemadó
TISZK	Békés Megyei Térségi Integrált Szakképző Intézmény
Tudásház	Békés Megyei Tudásház és Könyvtár

JELENTÉS

a Békés Megyei Önkormányzat pénzügyi helyzetének ellenőrzéséről

BEVEZETÉS

Az Állami Számvevőszék 2011. évtől érvényes stratégiája új irányt szabott a helyi önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzésében is. Az ÁSZ – küldetése és jövőképe szerint – szilárd szakmai alapokra támaszkodva értékteremtő ellenőrzéseivel és helyzetelemzéseivel az államháztartás egészében, így a helyi önkormányzati alrendszerben is elő kívánja segíteni a közpénzek és a köztulajdon szabályos, gazdaságos, hatékony és eredményes hasznosítását. E folyamat részeként – a 2010. évi államháztartási hiány alakulásának összetevőire is figyelemmel – megkezdődött az önkormányzati alrendszer pénzügyi helyzetelemzése.

Az NGM 2011 áprilisában közzétett adatai szerint¹ a 2010. évi 1036,2 milliárd Ft összegű, 3,8%-os EDP (maastrichti kritériumok szerinti, Túlzott Hiány Eljárás keretében kimutatott) hiánycél nem volt tartható, az önkormányzati alrendszer tervezett meghaladó hiánya miatt a GDP arányában kifejezett államháztartási hiány 4,2%-ra emelkedett.

Az önkormányzatok költségvetési jelentése szerint 2010. első három negyedév végén az önkormányzati alrendszer pénzforgalmi hiánya 97 milliárd Ft volt a tervezett éves mérték 51%-át érte el. Bár az elmúlt években kiugróan magas hiány halmozódott fel az utolsó negyedévben, a 97 milliárd Ft-os szeptember végi hiány nem indokolta az önkormányzati alrendszer 190 milliárd Ft-ra becsült éves hiányának felülvizsgálatát. A tervezett hiány túllépése, az utolsó negyedévi 150 milliárd Ft-os pénzforgalmi hiány nem volt reálisan feltételezhető. A helyi önkormányzatok januári gyorsjelentése szerint a pénzforgalmi hiány 247,7 milliárd Ft-ot tett ki. A tervezettnél nagyobb önkormányzati pénzforgalmi hiány kialakulásában – az NGM által az éves költségvetési beszámoló elkészítéséhez kiadott tájékoztató szerint – az iparűzési adó elmaradása, a gépjárműadó, az illetékek és más bevételek tervezettnél alacsonyabb összegben teljesülése volt a meghatározó.

---

¹ NGM Tájékoztató Magyarország Strukturális Reformprogramjának végrehajtásáról (2011. április 1). A Tájékoztató évente két alkalommal – április és október hónapban – jelenik meg.

A megyei önkormányzatok kötelező feladatellátását többlépcsős törvényi előírások határozzák meg. A feladatokra vonatkozó szabályozás első szintjét az Ötv.², a második szintet a hatásköri³, a harmadik szintet a további ágazati, szakmai törvények (egyebek mellett az oktatási, egészségügyi, szociális) adják.

A megyei önkormányzatok a feladatellátás és a központi forráselosztás tekintetében sajátos helyet foglalnak el a helyi önkormányzati rendszerben. A megyei önkormányzat **kötelező feladatainak** egy része – így a megyében lévő természeti és társadalmi muzeális emlékek, a történeti iratok gyűjtése, őrzése, tudományos feldolgozása, a megyei könyvtári szolgáltatás, a pedagógiai és közművelődési szakmai tanácsadás és szolgáltatás, a megyei testnevelési és sportszervezési feladatellátás, a gyermek- és ifjúsági jogok érvényesítése, a gyermekvédelmi- és szociális szakellátás – az **Ötv-ből** közvetlenül levezethető kötelezettség.

A középiskolai, szakiskolai, és kollégiumi ellátás, a fogyatékos gyermekek oktatása, nevelése, gondozása az **ágazati törvény** szerint a megyei önkormányzat kötelező feladata. Azonban, ha a települési önkormányzat lát el ilyen feladatot, és arról lemond, a megyei önkormányzatnak a feladatot át kell vennie. Így a megyei önkormányzatok által ellátandó kötelező közszolgáltatások ellátásának mértékére a települési önkormányzatok döntései jelentősen kihatnak.

Az alapellátást meghaladó egészségügyi szakellátás biztosítása akkor képezi a megyei önkormányzat feladatát, ha az önkormányzati vagyon kialakításáról szóló törvényben⁴ a feladat ellátásához szükséges vagyont az önkormányzat a tulajdonába kapta.

Az **önként vállalt** feladat ellátására – mivel annak vállalása a kötelező feladatok ellátását nem veszélyeztetheti – a kötelező közszolgáltatások mértékének alakulása lényegi hatással van.

A feladat és hatáskör telepítés sajátosságai mellett a megyei önkormányzatok kialakított forrásszerkezete, a központi költségvetéstől való erőteljes függősége is determinálja az önkormányzatok feladatellátásra vonatkozó döntéseit.

A 2007-2010. években az önkormányzati feladatok ellátásának keretet biztosító **forrásszabályozás** – ennek részeként az illetékbevételekből és a személyi jövedelemadóból való részesedés szabályai – a megyei önkormányzatok vonatkozásában nem változtak:

- A megyei önkormányzatok saját bevételein belül az **illetékbevételek** döntően az ingatlanpiac stagnálása, majd visszaesése, és egyes illetékkezdmények bevezetése következtében – megyénként differenciált mértékben ugyan, de – 2010-re általánosan visszaestek. A **2010. évben** befolyt

---

² Ötv. 69-70. §-ai

³ a Htv.

⁴ Az egyes állami tulajdonban lévő vagyontárgyak önkormányzatok tulajdonba adásáról szóló 1991. évi XXXIII. törvény

39,2 milliárd Ft illetékbevétele a 2006. évben realizált 71,1 milliárd Ft illetékbevétele alig több mint 55%-a volt. A kieső bevételek pótlására az önkormányzati alrendszer szintjén történtek intézkedések, 2010-ben 5 milliárd Ft-ot, 2011-ben 1,2 milliárd Ft-ot ellentételezett a központi költségvetés. Az illetékbevételt a megyei önkormányzatok a saját folyó bevételeik között számolják el⁵.

Az illetékek kivetésének és beszedésének joga 2006. december 31-ig a megyei önkormányzatok feladata volt. A 2007. évtől a megyei illetékhivatalok illetékbeszedési feladatait az APEH vette át⁶. Az önkormányzati illetékrészesedési szabályok változatlanok maradtak, azonban az illetékbeszedés költségeit az önkormányzatok illetékbevételeiből átlagos (a Fővárosnál 4,0%-os, a megyei és megyei jogú városi önkormányzatnál 8,5%-os) kulcsot alkalmazva vonták le. E döntés következtében azon megyei önkormányzatok, amelyek a 8,5%-os költségnél kedvezőbb költségszint mellett látták el korábban ezt a feladatot, kedvezőtlenebb helyzetbe kerültek.

- Az önkormányzati alrendszer **személyi jövedelemadóból** való részesedésének makroszintű szabályozása nem változott 2007-2010 között⁷. A helyi önkormányzatokat normatív módon megillető 32%-os részesedés visszaosztásának részletszabályai azonban a megyei önkormányzatok számára – a realgazdaság kedvezőtlen irányú folyamatai, és az államháztartás egyensúlyi helyzetére tekintettel elrendelt kormányzati intézkedések miatt – megszorító intézkedéseket jelentettek. Összesen 17 milliárd Ft – 2007-ben 10 milliárd Ft, 2010-ben további 7 milliárd Ft – szja-t vontak ki a megyei önkormányzatok gazdálkodási köréből⁸. Az átengedett személyi jövedelemadó a megyei önkormányzatok egyik bevétele.

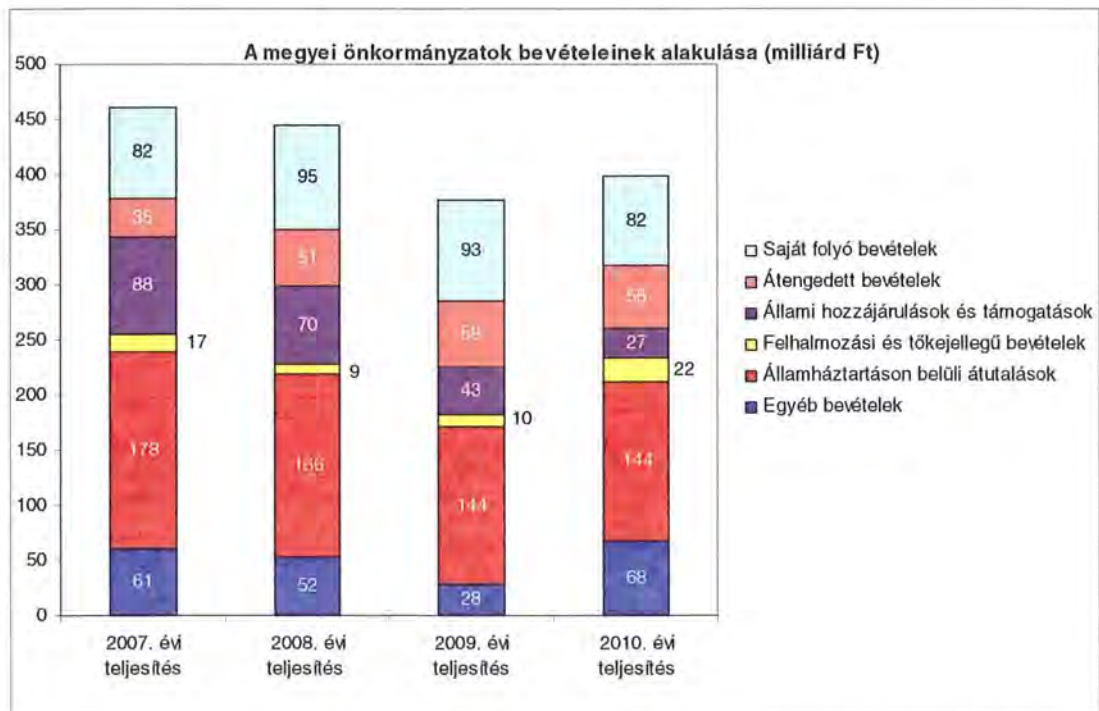
⁵ A megyei önkormányzatok illetékbevételei az önkormányzati alrendszer saját folyó bevételeiből 2007-ben 35,9 milliárd Ft-ot (61,4%-ot), 2008-ban 41,5 milliárd Ft-ot (61,7%-ot), 2009-ben 36,5 milliárd Ft-ot (62,5%-ot), 2010-ben 25,1 milliárd Ft-ot (64,1%-ot) tettek ki.

⁶ Az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi LXI. törvény 115. §-a, amely az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 73. §-át módosította.

⁷ A megyei önkormányzatok személyi jövedelemadó részesedése az önkormányzati alrendszer átengedett bevételeiből 2007-ben 34,7 milliárd Ft-ot (7,0%-ot), 2008-ban 51,2 milliárd Ft-ot (9,2%-ot), 2009-ben 59,2 milliárd Ft-ot (9,3%-ot), 2010-ben 56,3 milliárd Ft-ot (8,3%-ot) tett ki.

⁸ A megyei önkormányzatok szja kiegészítése háromelemű. A tételes, minden megyére egységesen meghatározott összeg – az adott évek költségvetési törvényeinek 4. sz. mellékletében meghatározottak szerint – 2006-ban 593 millió Ft, 2007-ben és 2008-ban egyaránt 355 millió Ft, 2009-ben 370 millió Ft volt. A megye népességszáma után járó kiegészítés a 2006. évi 208 Ft/fő összegről 2010-re 120 Ft/fő-re, a megyei intézmények ellátottjai után járó kiegészítés 42 236 Ft/ellátottról 20 755 Ft/ellátottra csökkent.

A megyei önkormányzatok 2007-2010 között rendelkezésre álló forrásait az alábbiakban mutatjuk be:

A megyei önkormányzatok saját folyó bevételeinek részaránya – amelyek főbb elemei: az intézményi térítési díjak, az illetékbevétel, a kamatbevételek – a 2007. évi összbevételen (461 milliárd Ft) belül 17,9% volt, amely 2010-re annak ellenére 20,6%-ra nőtt, hogy az összege 82 milliárd Ft maradt. Ennek oka az volt, hogy az összbevétel a 2007. évi 461 milliárd Ft-ról 2010-re 399 milliárd Ft-ra csökkent.

Az átengedett bevételek, amelyek a megyei önkormányzatoknál a személyi jövedelemadóból való részesedést jelentették, az összbevételen belül a 2007. évi 35 milliárd Ft-ról 56 milliárd Ft-ra nőttek.

Az állami hozzájárulások és támogatások – amelyek főbb elemei: az ellátotti létszámhoz kötődő normatív állami hozzájárulások, központosított, fejezeti szinten kezelt célirányozatból juttatott működési és fejlesztési támogatások – a 2007. évi 88 milliárd Ft-ról (19,1%-os részarányról) 2010-re 27 milliárd Ft-ra (6,8%-os részarányra) estek vissza.

A felhalmozási és tőkejellegű bevételek – tárgyi eszközök (ingatlanok és ingóságok), föld és immateriális javak, részesedések értékesítése, EU-tól átvett pénzeszközök – a 2007. évi 17 milliárd Ft-ról (3,6%-os részarányról) 2010-re 22 milliárd Ft-ra (5,4%-ra) emelkedtek.

Az államháztartáson belüli átutalások részesedése 2007-ben 178 milliárd Ft volt. 2010. év végére 144 milliárd Ft-tal csökkent, részaránya 38,6%-ról 2,6 százalékpontos csökkenés után 2010-ben 36%-ra változott. Ez a bevételi kategória

tartalmazza az egészségbiztosítási és egyéb elkülönített állami pénzalapoktól átvett forrásokat. A 2010-ben e címen elszámolt bevétel 144 milliárd Ft volt.

A megyei önkormányzatok központi költségvetésből származó bevételeinek összege 2007-ben 400 milliárd Ft volt, amely 2010. évre 331 milliárd Ft-ra (az időszak alatt összesen 69 milliárd Ft-tal) 17,3%-kal csökkent.

Az egyéb, pénzmaradványból, vállalkozási bevételekből, államháztartáson kívülről származó átutalásokból, a hitelekből, a hosszú és rövid lejáratú értékpapírok értékesítéséből származó bevételek részesedése a 2007-2010. évek viszonylatában 13,3%-ról 17,1%-ra emelkedett. Ez utóbbiak 2010. évi beszámoló szerinti összevont teljesítése 68 milliárd Ft volt⁹.

Mindezeket figyelembe véve 2007 és 2010-ben a megyei önkormányzatok forrásösszetételének megoszlását az alábbi ábra szemlélteti:

Annak ellenére, hogy a megyei önkormányzatok kötelezően ellátandó feladataikat 2007-hez képest kevesebb intézményben, csökkenő foglalkoztatotti létszám mellett végezték¹⁰, a jelentős bevételkiesést a - szervezési intézkedések hatására - csökkenő ráfordítások nem tudták kompenzálni. Az ellátottak száma – a szociális, gyermekvédelmi ágazat bentlakásos elhelyezést nyújtó intézményeit kivéve – eltérő mértékben ugyan, de minden ágazatban évről évre csökkent, amely a fajlagos hozzájárulások csökkenésével együtt a normatív állami hozzájárulás arányának visszaeséséhez vezetett.

⁹ Az egyéb bevételek összege 2007-2010 között eltérő módon változott, 2007-ben 61 milliárd Ft volt, 2008-ban 52 milliárd Ft-ra, 2009-ben 28 milliárd Ft-ra esett vissza, majd 2010-ben ismét – 68 milliárd Ft-ra – emelkedett.

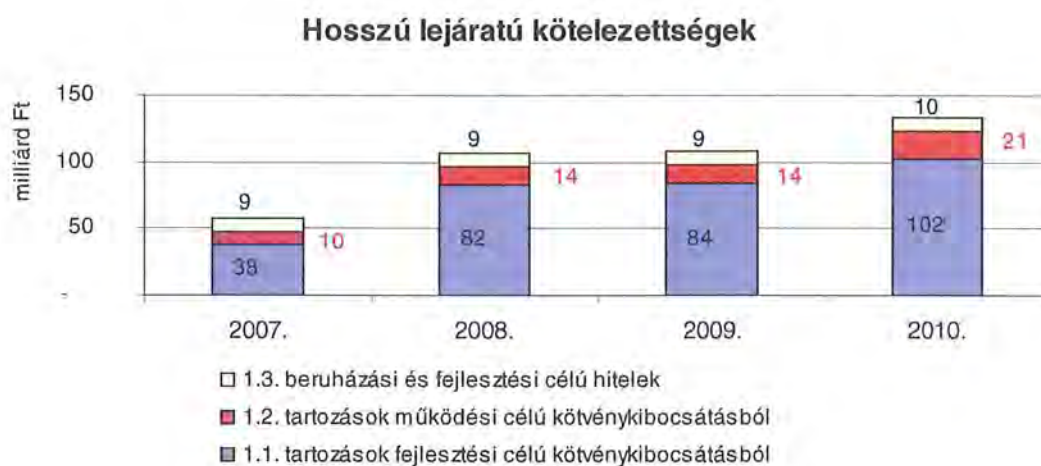
¹⁰ a BM által 2010 decemberében elvégzett felmérés adatai szerint

A 2007-2013-as időszakra meghirdetett, vissza nem térítendő EU-s fejlesztési forrásokhoz való hozzájutás lehetősége felerősítette az önkormányzati alrendszer fejlesztési igényeit. A fokozott fejlesztési tevékenység a felhalmozási bevételek és kiadások egyensúlyának megbomlásán¹¹ túl a jelentkező jövőbeni fenntartási kötelezettség miatt tovább terhelhetik az önkormányzatok költségvetését.

A **megyei önkormányzatok** felhalmozási és működési célú **pénzügyi és szállítói kötelezettségeinek állománya** a vizsgált időszakban erőteljesen növekedett.

A hosszú lejáratú kötelezettségek alakulását a következő ábra szemlélteti:

A hosszú lejáratú kötelezettségek mellett az időszakban a 2007. évi 22 milliárd Ft-ról 24 milliárd Ft-ra (8,8%-kal) növekedett az áruszállításból származó szállítói kötelezettségek állománya.

A mérlegben kimutatott kötelezettségek állománya mellett az elhasználandó eszközök pótlására forrást biztosító amortizációs (felújítási) alap képzésének¹² elmaradása további problémákat vetít előre. A megyei önkormányzatok beszámolójelentéseinek összegzése szerint 2007-ben még az elszámolt értékcsökkenés 90%-ának megfelelő összeget fordítottak felújítási célokra, 2009-ben ez az arányszám már csak 16,5% volt. Ez maga után vonta a feladatellátást kiszolgáló tárgyi eszközök állagának erőteljes romlását.

¹¹ Az önkormányzati alrendszerben – az éves zárszámadási törvényjavaslatok általános indokolása, X. Helyi önkormányzatok gazdálkodása fejezet szerint – a felhalmozási bevételek és kiadások egyenlege 2007-ben 142,4 milliárd Ft, 2008-ban 112,3 milliárd Ft, 2009-ben 234,5 milliárd Ft hiányt mutatott.

¹² Erre a jelenlegi szabályozási környezetben nem kötelezi semmilyen előírás az önkormányzatokat.

Az ÁSZ a 2011. évi ellenőrzési tervében a 43. számú, az „Önkormányzatok gazdálkodási rendszerének ellenőrzése” részeként egy időben, egymással párhuzamosan tekinti át és elemzi az önkormányzati alrendszer középszintjét jelentő 19 megyei önkormányzat pénzügyi helyzetét. A gazdálkodás szabályszerűségét az ÁSZ előző évek során ellenőrizte a megyei önkormányzatoknál is, ezért jelen vizsgálatunk erre nem tér ki.

A jelentés a megyei önkormányzatok sajátos feladatellátási és forrásszabályozási helyzetére tekintettel a megyei önkormányzatok pénzügyi helyzetét, illetve az ezzel összefüggő korábbi ÁSZ javaslatok megvalósítását mutatja be.

Az ellenőrzés a 2007. január 1. – 2011. március 31. közötti időszakot ölelte fel.

A vizsgálat jogszabályi alapját 2011. július 1-je előtt az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2. § (3), (5), (6) és (9) bekezdéseiben, az Ötv. 92. § (1) bekezdésében és az Áht. 104. § (3) bekezdésében, 2011. július 1-jét követően az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 1. § (3) bekezdésében, az 5. § (2)-(6) bekezdéseiben és az Áht. 120/A. § (1) bekezdésében foglalt előírások képezték.

Békés megye országos és régió belül elfoglalt helyzetét 2010. december 31-én az alábbi mutatók szemléltetik (megyei jogú városokkal együtt):

Index: az előző év azonos időszak (időpontja)=100,0

Mutató megnevezése	Békés megye	Dél-alföldi régió	Országos
Népesség száma* (ezer fő)	362	1 308	9 986
Népesség változás indexe (%)	98,8	99,2	99,7
Az ipari termelés volumenindexe (%)	102,1	107,4	110,7
Egy lakosra jutó termelési ipari termelési érték (ezer Ft)	789,1	1135,2	2 044,4
Ezer lakosra jutó vállalkozások száma (db)	180	181	165
A beruházások egy lakosra vetített teljesítményértéke (ezer Ft)	138,8	171,6	304,7
Foglalkoztatási arány (%)	46,4	48,1	49,5
Munkanélküliségi ráta (%)	11,7	10,3	10,8
Alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete (Ft)	106 642	111 096	132 628
Alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresetének indexe (%)	106,4	107	106,9

*Ebből Békéscsaba megyei jogú város népessége 2010. december 31-én 63,2 ezer fő volt.

A táblázat adatai szerint a népesség száma a megyében 362 ezer fő, amely Magyarország népességének a 3,6%-a. A megye népességmegtartó képessége rosszabb az országos átlagnál a gazdaság alacsonyabb dinamizmusa következtében. Ebből következik, hogy a foglalkoztatási arány és a munkanélküliségi ráta rosszabb az országos átlagnál.

A megyében 75 települési önkormányzat – egy megyei jogú város, 20 város, kilenc nagyközség, 45 község – működött.

I. ÖSSZEGŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK

Az Önkormányzat – adatszolgáltatása szerint – a 2010. évi 27 113 millió Ft költségvetési kiadásaiból 25 903 millió Ft-ot (95,5%) a kötelező feladatok ellátására fordította. **Kötelező feladatait** – a közoktatási feladatok, a fekvőbeteg ellátás, a bentlakásos szociális otthoni ellátás, a levéltári és múzeumi feladatok, a közművelődési és közgyűjteményi és egyes idegenforgalmi, turisztikai feladatok, a kötelező kéményseprő-ipari szolgáltatás – az Ötv. és az ágazati törvények által meghatározottnak tekinti. Az **önként vállalt feladatok** részesedése a 2011. évi költségvetésből 1051 millió Ft (4%). Az Önkormányzat az önként vállalt feladatainak körét az SzMSz-ben külön rögzítette, amelyek a megyei fejlesztési programok összehangolásához, a nemzetközi kapcsolatok kialakításában való közreműködéshez, a munkanélküliség csökkentésében való együttműködéshez, a megyei egészségügyi intézmények koordinálásához, a települések egészséges ivóvíz ellátásának segítéséhez, színház fenntartásához, a különféle közművelődési, és hagyományőrző feladatok ápolásához, a közrend javítását célzó feladatokban való aktív részvételhez, a megyei infrastruktúra-fejlesztés segítéséhez kapcsolódnak.

Az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait 2010. december 31-én 14 költségvetési szervvel (Hivatallal együtt) és öt többségi tulajdonú gazdasági társasággal látta el. A költségvetési szervek közül 13 önállóan működő és gazdálkodó, egy önállóan működő költségvetési szerv, amelyek telephelyeinek száma a 2007. évi 139-ről 131-re csökkent. A költségvetési szervek telephelyeinek száma a 2007Az intézmények száma a 2007-2010. évek között végrehajtott feladatát szervezések, három települési önkormányzattól történő feladatátvétel és egy intézményátadás, valamint közművelődési feladatok gazdasági társaságba történő feladatki szervezése következtében alakult ki.

A vizsgált időszakban az Önkormányzatnál – a CLF módszer szerint – a **folyó költségvetés egyenlege** pozitív összegű volt, működési forrástöbblet keletkezett. A működési jövedelem 2007-ben a folyó kiadások 5,7%-át (1178 millió Ft-ot), 2008-ban 13,0%-át (2970 millió Ft-ot), 2009-ben 8,2%-át (1876 millió Ft-ot), 2010-ben 2,1%-át (479 millió Ft-ot) jelentette. A vizsgált időszakban a működési jövedelem 6503 millió Ft megtakarítást mutatott, amely forrásul szolgálhatott az Önkormányzat fennálló tőketörlesztési kötelezettségeinek teljesítéséhez, valamint fejlesztéseinek finanszírozásához.

A pozitív előjelű folyó költségvetési egyenleg ellenére az Önkormányzat a 2010. évben likvid hitel felvételére kényszerült, egyrészt az átmeneti likviditási problémák kezelése, másrészt fejlesztési kiadásai finanszírozása miatt.

A 2007-2010. években az **Önkormányzat felhalmozási költségvetésének egyenlege folyamatosan negatív összegű volt**, amely előrelátó, tudatos költségvetési gazdálkodás és pénzügyileg fenntartható beruházások esetén nem jár magas pénzügyi kockázattal. A felhalmozási forráshiánynak a felhalmozási és tőke jellegű kiadásokhoz viszonyított aránya 2007-ben 34,5% (681 millió Ft), 2008-ban 56,3% (938 millió Ft) 2009-ben 79% (2784 millió Ft) 2010-ben 74,7%

(3428 millió Ft) volt. A felhalmozási forráshiányt fejlesztési célú kötvénykibocsátásból származó bevételből, illetve saját bevételből (főként hozam és kamatbevétel) finanszírozták.

Az Önkormányzatnak a CLF módszer szerint 2007-ben 476 millió Ft, 2008-ban 2012 millió Ft finanszírozási többlete keletkezett. A 2009. és 2010. évi finanszírozási hiánya az évek sorrendjében 910 millió Ft, 2951 millió Ft volt.

Az Önkormányzatnál az **illetékbevétel** a 2007. évben a 2006. évhez képest, 388 millió Ft-tal (18%-kal), majd a következő években 595 millió Ft-tal tovább csökkent. A csökkenésben szerepet játszott az Illetékhivatalnak – 2007. január 1-jétől – az APEH-hoz történő átszervezése is. Az szja és az állami támogatások együttes összege az előző évhez képest 2008-ban 622 millió Ft-tal (9,9%-kal) nőtt, majd ezt követően 2009-ben 888 millió Ft-tal (12,9%-kal), 2010-ben 802 millió Ft-tal (13,4%-kal) lett alacsonyabb. A Kórház fenntartásához nyújtott OEP támogatás 1,1%-kal 9097 millió Ft-ra nőtt a 2007. évről a 2010. évre. Az egyéb saját bevétel a 2007-2010 között 5170 millió Ft-ról 10 183 millió Ft-ra nőtt, elsősorban a kötvénykibocsátásból származó bevétel átmenetileg fel nem használt részének befektetési hozamai, a térítési díjak önköltségalapú emelkedése, a gyógyszerári forgalom növekedése, valamint a feladat-ellátás átalakításával felszabaduló ingatlanok hasznosításából, bérbeadásából származó bevételek révén, így az elért bevételi növekmény nem csak ellensúlyozta a kieső bevételeket, hanem tartalékok képzését is lehetővé tette.

Az Önkormányzat teljesített **működési kiadásai** a 2007. évről 2010. évre 1595 millió Ft-tal (7,6%-kal) nőttek, főként a személyi juttatások és járulékai csökkenése és a dologi kiadások növekedése együttes hatásának következtében. Az önkormányzati kiadásokban csökkent a kórházi kiadások súlya az egyéb fenntartott intézményekben felmerülő kiadásokhoz képest. A Kórház nélkül teljesített működési kiadás 2007-ben 10 892 millió Ft-ot tett ki (az összes működési kiadás 52,2%-a), amely a 2010. év végére 12 562 millió Ft-ra nőtt (az összes működési kiadás 55,9%-a volt). Az Önkormányzat a 2007-2010 között a Kórház működési kiadásaihoz 1451 millió Ft-tal járult hozzá, amelyen felül további 462 millió Ft fejlesztési célú támogatást nyújtott. A Kórház részére nyújtott fejlesztési célú támogatáson túl összesen 1617 millió Ft kórházi fejlesztési kiadást a Hivatal költségvetésében számolták el. Az Önkormányzatnál a működési és felhalmozási kiadások arányának változásában a 2007-2010. évek között elmozdulás figyelhető meg, az összes költségvetési kiadásokon belül a felhalmozási kiadások aránya 8,3%-ról 17,2%-ra nőtt.

Az Önkormányzat 2007-2010 között 10 451 millió Ft-ot fordított **felhalmozási kiadásokra**, amelyből 9211 millió Ft a kötelező feladatellátást szolgálta. A megvalósított fejlesztések között intézményi épületek, lakóotthonok felújítása, korszerűsítése, bővítése és eszközök beszerzése, informatikai rendszerek fejlesztése, belterületi vízrendezés szerepelt. A megvalósított fejlesztésekhez összesen 1340 millió Ft címzett támogatást és hazai forrást, 1222 millió Ft európai uniós támogatást és 7889 millió Ft saját forrást vettek igénybe. A saját forrásból 4092 millió Ft kötvénykibocsátásból származó bevétel volt. A 2010. év utánra vállalt kötelezettség 7160 millió Ft, amelynek forrásaként 6568 millió Ft elnyert európai uniós támogatással, 568 millió Ft kötvénykibocsátásból származó pénzmaradvánnyal és 24 millió Ft tervezett saját bevétellel számolnak. A 7160 millió Ft

kötelezettségvállalásnak a 74,3%-a (5319 millió Ft) a Kórház struktúraváltására vállalt kötelezettség, amelyhez 4944 millió Ft európai uniós és 375 millió Ft saját forrást terveztek. A kötvényekből származó bevételek és a saját bevétel lekötött betétekben, az európai uniós források a megkötött támogatási szerződések szerinti összegekben és ütemezésben rendelkezésre állnak.

Az Önkormányzat **pénzintézeti kötelezettségeinek állománya** a könyvviteli mérlegadatokat szerint 2006. december 31-ről 2010. december 31-re 40 millió Ft-ról 15 379 millió Ft-ra nőtt. A fennálló pénzintézeti kötelezettségei két hitel felvételéből, két kötvény kibocsátásából és egyszeri likvid hitel igénybevételéből keletkeztek. Az Önkormányzat 2007-2010 között összesen adósságszolgálatra 831 millió Ft kiadást teljesített, amelyből a kamatkiadás 786 millió Ft volt. A vizsgált időszakot követően, 2011. április 20-án a likvid hitel teljes összege a teljesítéskori árfolyamon 1803 millió Ft értékben visszafizetésre került, a visszafizetésig 29 millió Ft kamatot fizettek ki. Az Önkormányzat 2008-2011. március 31-e között a kötvények és a rövid lejáratú hitel átmenetileg szabad forrásainak befektetéséből azok kibocsátása, illetve felvétele óta 3956 millió Ft hozamot ért el. A 2011-2013. években 11 millió Ft-ot és 9 409 964 CHF-t tőketörlesztést és kamatot kell teljesítenie. Az Önkormányzatnak a 2013. évet követő években a jelenleg ismert pénzintézeti kötelezettségei miatt várhatóan 31 millió Ft és 71 231 459 CHF összegű adósságszolgálati kifizetést kell teljesíteni. Az Önkormányzat 2010. év végi szállítói állománya 803 millió Ft (ebből lejárt 232 millió Ft) volt. A 2011-2013. évi, továbbá az azt követő időszakra vonatkozó pénzintézeti és szállítói kötelezettség teljesítésére a kockázatkezelési szabályzatban meghatározott kockázati alap és a fedezeti tartalék vagyon, valamint az előző évi pénzmaradvány és az előző évről áthúzódó OEP támogatások vehetők figyelembe finanszírozási forrásként.

Az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásból származó források felhasználási céljait meghatározták. A Közgyűlés döntéseit megalapozó előterjesztések nem tartalmazták a kötelezettségvállalás visszafizetési forrásainak, a teljes futamidő várható kamat- és tőkefizetési kötelezettségének, az árfolyam- és kamatkockázatoknak a bemutatását. Rögzítették 10 éves időtartamra a kamatkockázatokat, az árfolyamkockázatra tartalékot képeztek, az előre látható törlesztésekre előtakarékoskodtak. Az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalással megvalósított felhalmozási kiadások esetleges bevételnövelő, illetve kiadás-csökkentő vonzatát vizsgálták, a Közgyűlés a visszafizetési kötelezettségek biztosítása érdekében rendeletet alkotott, továbbá meghatározta a fedezeti tartalék vagyon körét a fejlesztéshez, felújításhoz vállalt kötelezettségek visszafizetési forrásként.

Az Önkormányzatnak folyószámla hitele és munkabér megelőlegezési hitele, garancia és kezességvállalásból eredő kötelezettsége a vizsgált időszakban nem volt.

Az Önkormányzatnál előírták az **amortizáció alapú felújítási előirányzat** tervezésének kötelezettségét a gazdasági programban és a vagyongazdálkodás egyes kérdéseiről szóló rendeletben. Az előírásoknak megfelelően mind a 2010, mind a 2011. évi költségvetési rendeletben a felújítási előirányzatokat a használt ingatlanok területe és a m²-re vetített amortizációs költség alapján megtervezték.

Az Önkormányzat a 2007-2010. évek között a 2006. december 31-én meglévő 32 intézményből a költségtakarékos és méretgazdaságos feladatellátás megteremtése érdekében szervezeti átalakítással 13 intézményt és egy gazdasági társaságot alapított. Létrehozták a támogató szolgáltatásokat, amelynek keretében elkezdődött az intézmények közötti együttműködés megszervezése a nem szakmai feladatok vonatkozásában. A 2007-2010. években az intézményát-szervezések, a feladatváltozások valamint a takarékosági intézkedések hatá-saként együttesen 14 609 millió Ft **kiadási megtakarítást** mutattak ki, amelyből 14 383 millió Ft-ot (98,5%) az intézmények körében érvényesítettek.

A kiadáscsökkentő intézkedések következtében a 2007-2011. évek között a Hivatalban és az intézményeknél összesen 1508 álláshelyet (részben üres állást) szüntettek meg, amelynek kétharmada ágazati szakmai, egyharmada intéz-ményüzemeltetéshez, fenntartáshoz kapcsolódó álláshely volt.

A **bevételnövelésre** irányuló intézkedések 2007-2010 között kimutatott szám-szerúsított összegének (7023 millió Ft) 58%-át a Hivatalnál realizálták az át-menetileg szabad pénzeszközök lekötéséből, befektetéséből, illetve az ingatla-nok, eszközök bérbeadásából. Az intézményeknél realizálódott az összes bevétel-növekedés 42%-a (2958 millió Ft), amely a települési önkormányzattól tör-ténő feladatátvételből, az intézményi struktúra átszervezéséből, valamint az ingatlanok, eszközök bérbeadásából származott.

Az **utóellenőrzés** a pénzügyi egyensúly javítására tett öt szabályszerűségi (a költségvetési hiány megállapítására, a költségvetési többlet felhasználására, a tartalékok tervezésére, befektetéseknél a hatásköri szabályok betartására, a va-lódiság elvének betartása érdekében a követelések és kötelezettségek költségve-tési beszámolóban történő kimutatására) és egy célszerűségi (intézkedési terv készítése, a hosszú lejáratú, adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásokból adódó tőke- és kamatfizetési kötelezettségekről szóló közgyűlési tájékoztató ké-szítése) javaslat hasznosulására terjedt ki. Az Önkormányzat a javaslatokat hasznosította.

Az **Önkormányzat pénzügyi helyzetét összegezve** a következők emelhe-tők ki:

Az önkormányzati bevételt csökkentő központi intézkedések hatását az ellenőr-zött időszakban nemcsak kiegyenlítette az Önkormányzat kiadáscsökkentő és bevételnövelő intézkedéseinek eredménye, hanem jelentős tartalékképzést is le-hetővé tett. A 2007-2010 között végrehajtott intézmény átvételek-átadások a méretgazdaságosságra is pozitív hatással voltak. A már megkezdett beruházá-sok forrásai kötvénykibocsátásból és uniós támogatásból biztosítottak. A mű-ködési bevételek évente fedezetet nyújtottak a működési kiadások és adósság-szolgálat finanszírozásához, a likviditás biztosítása folyószámlahitel igénybevé-tele nélkül történt. A hosszú lejáratú kötelezettségek 2010. évet követő forrásai az elkövetkezendő 3 évben biztosítottak, az azt követő időszakban esedékessé váló kötelezettségek fedezetének megteremtéséhez a kockázati alap létrehozása és folyamatos feltöltése, továbbá a fedezeti tartalék vagyon meghatározása je-lent garanciát.

A feladatok és források közötti egyensúly megteremtésére irányuló központi döntések, a megyei önkormányzatok konszolidációjára, az intézmények átvételére vonatkozó törvényjavaslat elfogadása új feltételeket teremtett. A hatékony és eredményes gazdálkodás, a pénzügyi egyensúly megőrzése azonban további helyi intézkedéseket igényel.

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet köteles az ellenőrzött szervezet vezetője összeállítani és azt a jelentés kézhezvételétől számított harminc napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az intézkedési tervet határidőben nem küldi meg a szervezet, vagy az továbbra sem elfogadható, az ÁSZ elnöke a hivatkozott törvény 33. § (3) bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltakat érvényesítheti.

A 2011 májusában lezárult helyszíni ellenőrzés tapasztalatai alapján – figyelembe véve az Önkormányzat észrevételeit és a saját hatáskörben tett intézkedéseit – az **alábbi javaslatokat tette az ÁSZ:**

a Közgyűlés elnökének :

1. tájékoztassa a Közgyűlést rendszeresen a pénzügyi helyzetről, azon belül a kötelezettségállomány alakulásáról, a feltételekben bekövetkező változásokról, az adósságot keletkeztető kötelezettségek teljesítési feltételeiről legalább 3 éves kitekintéssel;
2. gondoskodjon a pénzügyi kötelezettségek finanszírozási lehetőségeinek számbavételéről, és arra források biztosításáról;
3. a lejárt szállítói állományát szüntesse meg, és fokozott figyelmet fordítson a lejárt számlák kiegyenlítésére.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATAI

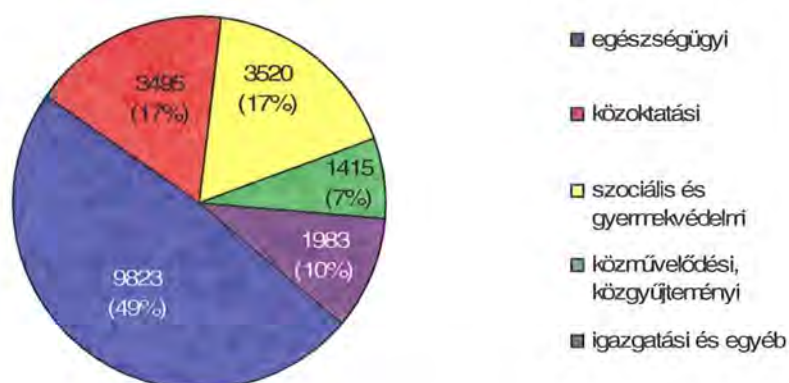
Az Önkormányzat adatszolgáltatása szerint a 2010. évben teljesített 27 113 millió Ft **költségvetési kiadásból 25 903 millió Ft-ot (95,5%-át) a kötelező feladatok** ellátására fordította. Az Önkormányzat önként vállalt feladatai a megyei fejlesztési programok összehangolásához, a nemzetközi kapcsolatok kialakításában való közreműködéshez, a munkanélküliség csökkentésében való együttműködéshez, a megyei egészségügyi intézmények koordinálásához, a települések egészséges ivóvíz ellátásának segítéséhez, színház fenntartásához, a különféle közművelődési, és hagyományőrző feladatok ápolásához, a közrend javítását célzó feladatokban való aktív részvételhez, a megyei infrastruktúra-fejlesztés segítéséhez kapcsolódnak. Támogatást nyújt továbbá civil szervezetek, alapítványok működéséhez.

Az Önkormányzat az önként vállalt feladatainak körét az SzMSz-ben külön rögzítette. Kötelező feladatait – közoktatási feladatok, a fekvőbeteg ellátás, a bentlakásos szociális otthoni ellátás, a levéltári és múzeumi feladatok, a közművelődési feladatok, kötelező kéményseprő-ipari szolgáltatás – az Ötv. és az ágazati törvények által meghatározottnak tekinti.

Az **Önkormányzat kiadási szerkezetét tekintve** a járulékokkal növelt személyi és dologi kiadások 20 236 millió Ft-os összegén belül meghatározó arányt 9823 millió Ft-ot – 48,5%-ot – a Kórház elszámolt kiadásai jelentik. Szociális és gyermekvédelmi célokra 3520 millió Ft-ot, közoktatási célokra 3495 millió Ft-ot, közművelődési, közgyűjteményi feladatokra 1415 millió Ft-ot, igazgatási és egyéb nem kiemelt ágazati feladatokra 1983 millió Ft-ot fordítottak. A szociális és gyermekvédelmi feladatokat ellátó három intézmény összes járulékokkal növelt személyi és dologi kiadásokból való részesedése 17,4%, a három közoktatási intézményé 17,3%. A 2010. évben a közoktatási feladatok kiadásait 59,5%-ban, a szociális és gyermekvédelmi feladatok kiadásait 47,8%-ban finanszírozta normatív költségvetési támogatás. A közművelődési, levéltári, közgyűjteményi szolgáltatások ellátását öt intézmény biztosítja, kiadási arányuk mindössze 7,0%. Az igazgatási és egyéb ágazathoz sorolható személyi juttatások és járuléka, valamint dologi kiadások részaránya 9,8%.

A 2010. évi költségvetési kiadásokból 20 472 millió Ft-ot (75,5%-ot) az intézmények, 6641 millió Ft-ot (24,5%-ot) a Hivatal kiadásaira teljesítették. A Hivatal teljesített költségvetési kiadásából a személyi és dologi kiadások 35,3%-kal, a beruházások, felújítások 37,9%-kal, a különböző megyepolitikai feladatokhoz, szervezetek támogatásához, finanszírozási tételekhez kapcsolódó kiadások 26,8%-kal részesültek.

A 2010. évben teljesített személyi juttatások, járulékok és dologi kiadások ágazatonkénti megoszlása (millió Ft)

Az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait 2010. december 31-én **14 költségvetési szervvel** (Hivatallal együtt) és **öt többségi tulajdonú gazdasági társasággal** látta el.

A költségvetési szervek közül 13 önállóan működő és gazdálkodó továbbá egy önállóan működő költségvetési szerv, alapító okirataik szerint összesen 131 telephelyen működnek, amely nyolccal kevesebb a 2006 évinél. Az Önkormányzat feladatait az alábbi **intézménystruktúrával** látta el:

- egészségügyi feladatokat egy kórház látott el;
- szociális és gyermekvédelmi feladatokat három intézmény végzett (két intézmény vegyesen lát el szakosított szociális otthoni, nappali és átmeneti szociális feladatokat, egy intézmény gyermekvédelmi feladatot, továbbá szociális és rehabilitációs feladatokat végzett);
- közoktatási feladatot három intézmény látott el (speciális óvodai és általános iskolai, a szakiskolai, szakközépiskolai és gimnáziumi feladatokat a három intézményi centrumban vegyesen);
- közművelődési és közgyűteményi feladatokat végzett öt intézmény (színház, önállóan működő bábszínház, könyvtár, levéltár, múzeum);
- igazgatási feladatokat látott el a Hivatal, egy intézményt az igazgatási feladatok kiszolgáltatására alapítottak (a Hivatal gazdasági adminisztrációja, üzemeltetése, támogató feladat keretében könyvelési, informatikai, takarítási és ingatlanüzemeltetési feladatok ellátása az Önkormányzat által fenntartott intézmények részére).

Az egyes ágazatok kötelező feladatellátását 2010. december 31-én az alábbi mutatók jellemezték:

Megnevezés	közoktatás	szociális és gyermekvédelem	egészségügy	kultúra és sport
Az ágazatban foglalkoztattottak száma (fő)	836	917	2053	229
Az ágazat intézményeiben ellátottak összesen (fő)	5665	2372		
Fekvőbeteg ellátás férőhelyeinek száma (db)			1474	

Az Önkormányzat **többségi tulajdonában** lévő öt **gazdasági társaság** közül három kötelező feladatot (közoktatási és közművelődési, illetve kommunális feladatokat) látott el, míg a többi az önként vállalt feladatok ellátásában vett részt.

Az Ibsen Kft. 67%-os önkormányzati tulajdonú társaság, amely az Önkormányzat által ellátott kötelező feladat kiszervezésével jött létre. A 2007. év előtt költségvetési keretek között ellátott képesség fejlesztési feladatot, kulturális örökség védelmével kapcsolatos feladatokat, rehabilitációs foglalkoztatást, kézműves szakiskola működtetését, a Tudásház által ellátott feladatokat szervezték ki a társaságba. A feladatok ellátása közszolgáltatási szerződés keretében történt.

A Békés Megyei Tüzeléstechnikai Kft. az Önkormányzat 100%-os tulajdonában lévő társaság, fő tevékenysége a kötelező kéményseprő-ipari közszolgáltatás, a feladatellátás kötelező jellege jogszabály által igazolt.

A Thermál Consulting Regionális Turizmusfejlesztő és Szervező Kft. az Önkormányzat 100%-os tulajdonában lévő társaság, amelyet a gyulai termál kemping hasznosítása, turizmus-marketing feladatok ellátása – kiemelten a Békés megyei repülőtér marketing támogatása –, a 2008. évben pályázati forrásból megalakított egészségturisztikai klaszter szervezet irányítása, az Európai Régiók Gyűlésével (Assembly of European Regions) kapcsolatos ügyek intézése érdekében alapították, az SzMSz-ben meghatározott önként vállalt feladatnak az ellátására.

A Békés Airport Repülőtér Működtető, Fejlesztő Kft-t 80%-os tulajdonosi részesedéssel a légi szállítást kiegészítő szolgáltatás, mint önként vállalt feladat, a megye gazdaságának fejlesztésében való közreműködés érdekében alapították.

A Békés Megyei Energetikai Szolgáltató Kft. az Önkormányzat 76%-os tulajdonában lévő társaság, amelyet elsősorban azzal a céllal alapították, hogy az intézmények energetikai feladatainak közös szervezésben való lebonyolításában vegyen részt. Az alapító okirat és az azt megalapozó testületi döntés a feladatellátás kötelező jellegéről nem intézkedik, de mivel a kötelező önkormányzati feladatokat ellátó intézmények kiszolgáló tevékenysége központosításának céljából alapították, a feladatellátás kötelező jellegét igazoltnak tekintették.

A többségi tulajdonú gazdasági társaságok mellett az Önkormányzat a Békés Megyei Vízművek Zrt-ben 28,4%-os, a Békés Megyei Temetkezési Szolgáltató Kft-ben 35%-os, a Dél-Kelet Magyarországi Iroda Nonprofit Kft-ben 20%-os, a Gyulai Várfürdő Kft-ben 2,8%-os, a DARFT Zrt-ben 0,44%-os részesedéssel rendelkezik.

Az önkormányzati feladatellátásban egyes **közművelődési szolgáltatásokat**¹³, mint kötelező feladatokat három egyéb szervezettel kötött **szolgáltatási szerződés keretében** biztosították.

Az Önkormányzat az áttekintett időszakban középfokú **közoktatási feladatokat vett át** 1121 ellátotti létszámmal Dévaványa, Orosháza és Gyula városok önkormányzataitól. Az átvett feladatok ellátásával összefüggő foglalkoztatotti létszámnövekedés 93 fő volt. Egy **közoktatási intézményt átadtak** Szarvas város részére 616 fő ellátotti létszámmal, 70 fő létszám csökkenése mellett.

2. PÉNZÜGYI EGYENSÚLYI HELYZET ALAKULÁSA

A hagyományos költségvetési szerkezet helyett az önkormányzat pénzügyi helyzetét a CLF módszerrel mutatjuk be, amelyben jobban elkülönülnek a vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások a feladatokkal kapcsolatos közvetlen működtetési bevételektől és kiadásoktól. A módszer következetesen elkülöníti a folyó és a felhalmozási költségvetés bevételeit és kiadásait, azok költségvetési egyenlegeit. A tárgyévi pozíciók meghatározása érdekében a figyelembe vett saját folyó bevételek, valamint saját felhalmozási bevételek nem tartalmazzák az előző évi pénzmaradványok felhasználásából származó pénzforgalom nélküli bevételeket¹⁴.

A bevételek és kiadások besorolása általános közgazdasági megfontolásokon alapul, amely testet ölt az SNA statisztikai módszertanában is. Folyó tételek alatt értjük azokat a bevételeket és kiadásokat, amelyek az önkormányzat vagyoni helyzetét automatikusan nem változtatják. A bevételi oldalon ilyenek az adók, az illeték, az áfa bevételek és visszatérülések, a hozamok és kamatok, a költségvetési támogatások, az egyéb saját bevételek, valamint a működési célra átvett pénzeszközök és kapott támogatások. A folyó kiadások közé tartoznak a szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos működési kiadások, a kamatkidadások, valamint a működési célú transzferkiadások¹⁵. A felhalmozási vagy tőke tételek módosítják az önkormányzat vagyoni helyzetét. A privatizációs bevételek, az immateriális javak és tárgyi eszközök, valamint a részesedések értékesítése csökkentik, a fizikai beruházások és a pénzügyi befektetések növelik a vagyont. A pénzforgalmi bevételek és kiadások nem tartalmazzák a követelések elenge-

¹³ a néptánc, település-közösségfejlesztő és népművészeti tevékenységek

¹⁴ A költségvetési években kialakuló hiány finanszírozása az előző években képzett tartalékok felhasználásával is történhet.

¹⁵ Transzferkiadásoknak azokat a folyó és felhalmozási tételeket nevezzük, amelyeket nem az adott önkormányzat használ fel szolgáltatásnyújtásra (pl.: ellátottak pénzbeni juttatásai, átadott pénzeszközök, garancia- és kezességvállalások stb.).

dése miatt könyvelt tételeket, mivel ezek egymást kioltó, technikai jellegű elszámolási műveletek.

A **folyó költségvetés** egyenlege, a működési jövedelem megmutatja, hogy az önkormányzat éves folyó bevétele fedezetet biztosít-e a kötelező és önként vállalt feladatellátáshoz kapcsolódó éves folyó kiadására. A működési jövedelem negatív értéke pénzügyileg fenntarthatatlan helyzetet jelez. A mutató pozitív értéke megtakarítást mutat, amely forrásul szolgálhat az önkormányzat fennálló kötelezettségei megfizetéséhez, valamint fejlesztéséhez.

A **felhalmozási költségvetés** pozitív értéke felhalmozási többletet mutat, amely a jövőbeni fejlesztések forrását biztosíthatja. Amennyiben a folyó költségvetési hiány finanszírozása a felhalmozási többletből történik, ez szűkebb értelemben vagyonszerzésnek tekinthető. Amennyiben a felhalmozási költségvetés megtakarítása fejlesztési célú hitelek, kötvények adósságszolgálatát finanszírozza, az változatlan vagyontömeg mellett, a korábban megelőlegezett tőkebevételek valós realizációjának tekinthető. A felhalmozási deficit által generált finanszírozási igény önmagában nem jár pénzügyi kockázattal, a pénzügyileg fenntartható beruházásokhoz kapcsolódó kötelezettségvállalás (adósságszolgálat) előrelátó, tudatos költségvetési gazdálkodással teljesíthető.

A módszer a **pénzügyi kapacitás** (más néven a nettó működési jövedelem) fogalmát helyezi a középpontba. Az adós hitelfelvételi képessége, hosszú távú fizetőképessége vagy bonitása a pénzügyi kapacitással, ezen belül is a nettó működési jövedelemmel jellemezhető. A **nettó működési jövedelem** negatív értéke az egyes költségvetési években jelentkező adósságszolgálat túlzott mértékére utal¹⁶. A nettó működési jövedelem negatív értékének felhalmozási többletből, vagy további hitelből történő finanszírozása pénzügyileg nem fenntartható gazdálkodást vetít előre. A pozitív értéket mutató nettó működési jövedelem fejlesztési kiadások fedezetét biztosíthatja, illetve a *folyamatosan, évenként képződő pozitív nettó működési jövedelemből meghatározható* a jövőben vállalható, teljesíthető éves adósságszolgálat, így módon az a hitelösszeg, amely – a többi tényezőt, feltételt adottnak tekintve – visszafizetési kockázat nélkül felvehető.

A CLF módszer alapján a pénzügyi kapacitás mértéke az önkormányzat összevont, nettósított, a központi információs rendszerbe a MÁK-on keresztül leadott éves költségvetési beszámolójának 80-as űrlapjában szerepeltetett adatok alapján került meghatározásra. A 2007-2010 közötti időszakban az Önkormányzat CLF módszer szerint besorolt kiadásainak és bevételeinek főbb jogcímei szerinti alakulását a jelentés 2/a. számú melléklete tartalmazza.

Az Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak alakulását részletesen a hatályos számviteli előírások szerint készült, összevont éves költségvetési beszámoló adataira alapozva mutatjuk be. A bevételek és kiadások működési, valamint felhalmozási jogcímekre történő elkülönítését az éves költségvetési beszámolók, a zárszámadási rendeletek, továbbá – amely jogcímeik¹⁷ esetében er-

---

¹⁶ Kivéve, ha annak finanszírozására a korábbi években képzett tartalékok fedezetet nyújtanak.

¹⁷ előző évi maradvány visszafizetése, az előző évi pénzmaradvány átadása és átvétele, kamatkidadások, egyéb pénzforgalom nélküli kiadások, a hozam- és kamatbevételek, átengedett adók, a költségvetési támogatások, továbbá az előző évi pénzmaradvány igénybevétele

re más lehetőség nem volt – az Önkormányzat adatszolgáltatása szerinti megbontás alapján végeztük el. A bevételek elemzése során figyelembe vettük a korábbi években keletkezett pénzmaradvány felhasználásából származó pénzforgalom nélküli bevételeket is. A 2007-2010 közötti időszakban az Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak, továbbá adósságszolgálatának alakulását a jelentés 2/b. számú melléklete tartalmazza.

2.1. A működési és felhalmozási egyensúly alakulása

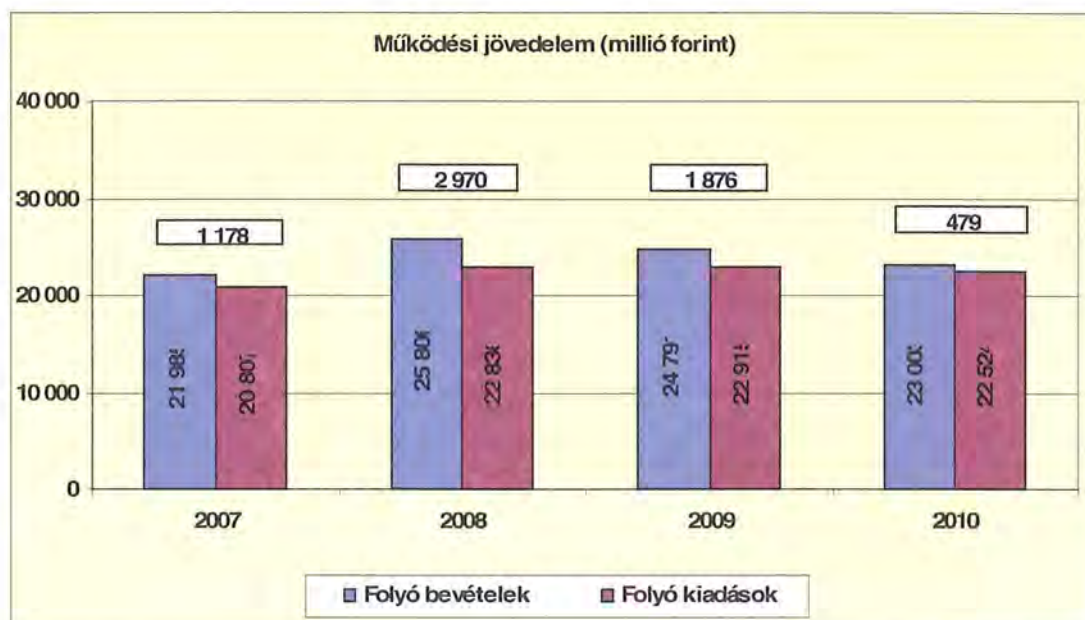
CLF módszer szerinti önkormányzati adatok

Megnevezés	2007	2008	2009	2010
Folyó bevételek	21 984 774	25 806 282	24 790 523	23 002 737
Folyó kiadások	20 807 322	22 836 342	22 914 540	22 523 507
Működési jövedelem	1 177 452	2 969 940	1 875 983	479 230
Nettó működési jövedelem = működési jövedelem - tőketörlesztés	1 156 633	2 949 940	1 874 244	476 912
Felhalmozási bevételek	1 290 793	728 734	742 454	1 161 334
Felhalmozási kiadások	1 971 574	1 667 143	3 526 341	4 589 292
Felhalmozási költségvetés egyenlege	-680 781	-938 409	-2 783 887	-3 427 958
Finanszírozási műveletek nélküli (GFS) pozíció	496 671	2 031 531	-907 904	-2 948 728
Finanszírozási műveletek egyenlege	9 368 158	-7 729 851	7 789 510	1 652 905
Tárgyévi pénzügyi pozíció	9 864 829	-5 698 320	6 881 606	-1 295 823
Egyéb tájékoztató adatok				
Összes kötelezettség*	10 215 130	11 413 216	11 737 743	16 191 862
-ebből rövid lejáratú	590 456	470 705	604 217	2 655 052
Folyószámlahitel napi átlagos állománya**	0	0	0	0
Likvidhitel napi átlagos állománya**	0	0	0	1 840 000
Munkabér-megelőlekezési hitel napi átlagos állománya**	0	0	0	0
Egyéb finanszírozásba vonható eszközök összesen:	11 346 675	13 651 653	12 529 961	11 234 138
-ebből: tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0
-ebből: hosszú lejáratú bankbetétek	0	0	0	0
-ebből: értékpapírok	0	8 003 298	0	0
-ebből: pénzeszközök (idegen pénzeszközök nélkül)	11 346 675	5 648 355	12 529 961	11 234 138

*Az összes kötelezettséget a passzív pénzügyi elszámolások nélkül vettük figyelembe, mert a passzívák a pénzmaradvány elszámolás tételei közé tartoznak.

**A folyószámla-, a likvid- és a munkabér-megelőlekezési hitel átlagos állományát 365 nappal számítottuk.

A vizsgált időszakban **az Önkormányzat folyó költségvetési egyenlege, működési jövedelme pozitív összegű volt**, melyet a következő ábra szemlélteti:

A **folyó költségvetés egyenlege** (a működési forrástöbblet) 2007-ben a folyó kiadások 5,7%-át (1178 millió Ft-ot), 2008-ban 13,0%-át (2970 millió Ft-ot), 2009-ben 8,2%-át (1876 millió Ft-ot), 2010-ben 2,1%-át (479 millió Ft-ot) jelentette. A vizsgált időszakban a működési jövedelem 6502 millió Ft megtakarítást mutatott, amely forrásul szolgálhatott az Önkormányzat fennálló tőketörlesztési kötelezettségeinek teljesítéséhez, valamint fejlesztéseinek finanszírozásához.

A pozitív előjelű folyó költségvetési egyenleg ellenére az Önkormányzat 2010. évben likvidhitel felvételére kényszerült, egyrészt az átmeneti likviditási problémák kezelése, másrészt felhalmozási kiadásai finanszírozása miatt. A likvidhitel napi átlagos állománya 1840 millió Ft volt.

Az Önkormányzat kötelezettségein¹⁸ belül a 2007-2009 közötti időszakban a rövid lejáratú kötelezettségek állománya átlagosan 5% volt, a 2010. évi 16,4%-os aránnyal szemben. Az Önkormányzat 2006. december 31-én fennálló pénzes tőkepiaci kötelezettsége 40 millió Ft-ról 15 379 millió Ft-ra nőtt a 2010. év végére.

A rövid lejáratú kötelezettségek állománya a 2010 év végén 2655 millió Ft, volt, amely 2065 millió Ft-tal (349,7%-kal) több a 2007. évi rövid lejáratú kötelezettségállománynál. A rövidlejáratú kötelezettségekből a szállítói állomány a 2007. évi 514 millió Ft-ról 803 millió Ft-ra, 56,2%-kal nőtt. A rövid lejáratú kötelezettségek állományának 2007-ben a 87,1%-át (514 millió Ft), 2008-ban a 94,3%-át (444 millió Ft), 2009-ben a 97,7%-át (590 millió Ft), 2010-ben a 30,2%-át (803 millió Ft) a szállítói állomány tette ki.

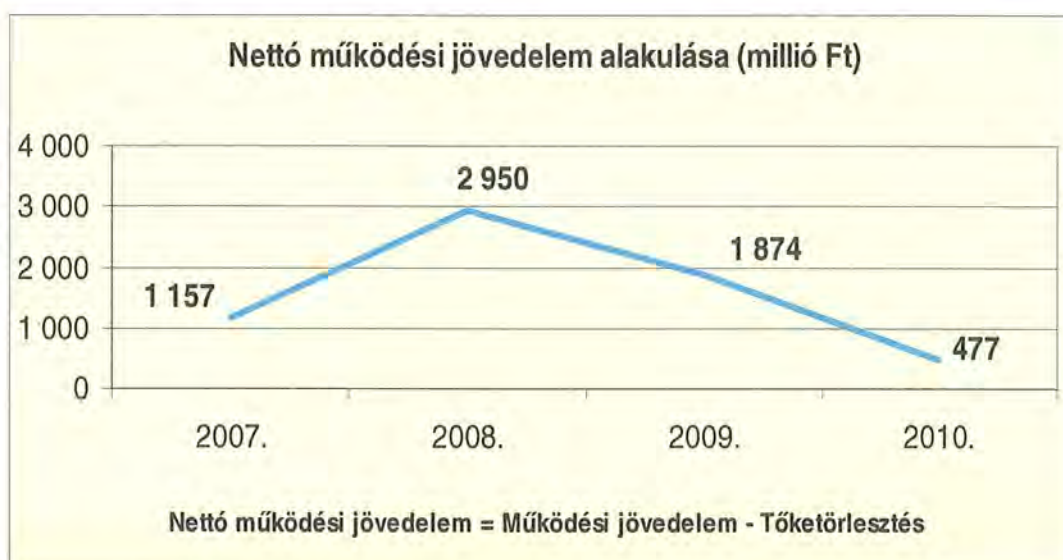
¹⁸ passzív pénzügyi elszámolások nélküli

Az Önkormányzat pénzügyi kapacitása a vizsgált időszakban pozitív értéket mutatott, de a 2010. évre a 2007-évi 1157 millió Ft-ról 477 millió Ft-ra csökkent. A nettó működési jövedelem csökkenésének oka, hogy a folyó bevételek 2007-ről 2010-re kisebb mértékben, 4,6%-kal (21 985 millió Ft-ról 23 003 millió Ft-ra) nőttek, mint a folyó kiadások, amelyeknek növekedése 8,3%-os (20 807 millió Ft-ról 22 524 millió Ft-ra nőtt) volt. A **nettó működési jövedelem**¹⁹ értéke a folyó költségvetési pozíció mellett az adott költségvetési év adósságtörlesztésének hatását is tükrözi. Az Önkormányzat 2007-2010 között összesen 44,9 millió Ft adósságot törlesztett a hosszúlejáratú hiteleihez és egyéb hosszúlejáratú kötelezettséghez (szállítói előfinanszírozás) kapcsolódóan. A kötvények törlesztése a 2013. évtől kezdődik.

A pénzügyi kapacitás romlását a folyó bevételek és kiadások különbségéből származó működési jövedelem csökkenése okozta²⁰.

Az Önkormányzatnál a CLF módszer alapján a fejlesztési kiadások egy részének fedezete – változatlan nettó működési jövedelem képződése mellett – biztosítottnak látszik. Továbbá információul szolgál a jövőben vállalható teljesíthető adósságszolgálat mértékéről.

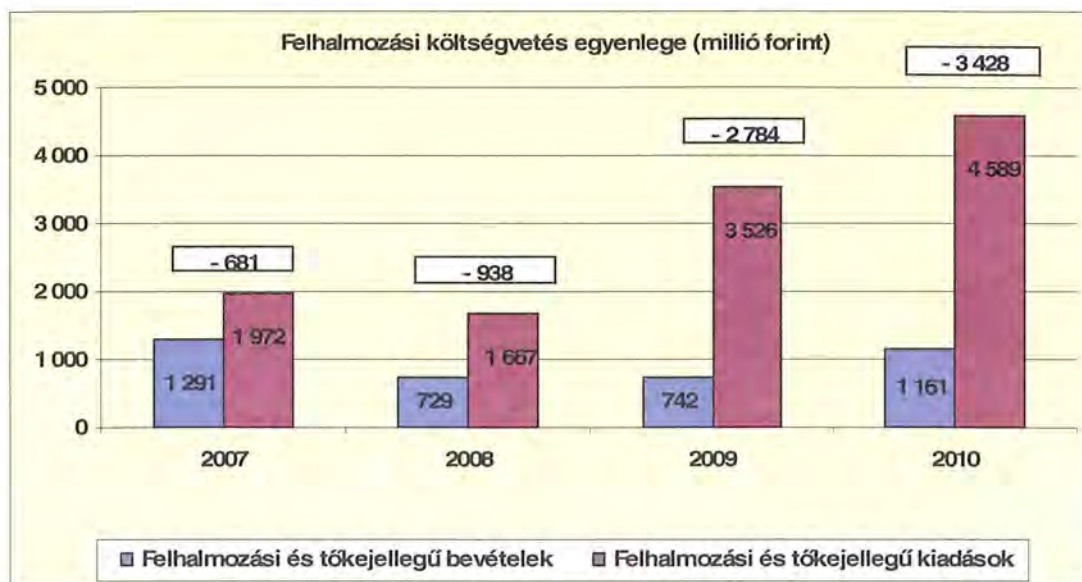

¹⁹ A nettó működési jövedelem (pénzügyi kapacitás) a 2007. évben 1157 millió Ft, a 2008. évben 2950 millió Ft, a 2009. évben 1874 millió Ft, a 2010. évben 477 millió Ft volt.

²⁰ Az Önkormányzat tőketörlesztési kötelezettsége a 2007. évben 21 millió Ft, a 2008. évben 20 millió Ft, a 2009. évben 2 millió Ft, a 2010. évben 2 millió Ft volt.

A 2007-2010. években **az Önkormányzat felhalmozási költségvetésének egyenlege folyamatosan negatív összegű volt**, amely az előrelátó, tudatos költségvetési gazdálkodás és pénzügyileg fenntartható²¹ beruházások esetén nem jár magas pénzügyi kockázattal.

A felhalmozási költségvetés egyenlegét évenként a következő ábra szemlélteti:

A felhalmozási forráshiánynak a felhalmozási és tőke jellegű kiadásokhoz viszonyított aránya a 2007. évben 34,5% (681 millió Ft), a 2008. évben 56,3% (938 millió Ft) a 2009. évben 79% (2784 millió Ft) a 2010. évben 74,7% (3428 millió Ft) volt.

A felhalmozási forráshiányt fejlesztési célú kötvénykibocsátásból származó bevételből, illetve saját bevételből (főként hozam- és kamatbevétel) finanszírozták. A 2007. évben kibocsátott kötvényből származó bevétel felhalmozási célra történő felhasználását több évre ütemezték (a kibocsátott 9400 millió Ft kötvénybevételből 4092 millió Ft-ot használtak fel a 2008-2010. évek között).

Az Önkormányzatnak a CLF módszer szerint 2007-ben 476 millió Ft, 2008-ban 2012 millió Ft finanszírozási többlete²² keletkezett. A finanszírozási hiány az évek sorrendjében a 2009. évben 910 millió Ft, a 2010. évben 2951 millió Ft volt.

²¹ Az minősül pénzügyileg fenntartható beruházásnak, amelynek működtetésére az Önkormányzat nettó működési jövedelme még fedezetet nyújt.

²² a nettó működési jövedelem és a felhalmozási költségvetés egyenlegének összege

Az Önkormányzat finanszírozási műveletei egyenlegének alakulását a 2007-2010. években a következő ábra szemlélteti:

A finanszírozási többlet azt jelzi, hogy az éves költségvetések végrehajtása során szükség volt a pénzkészlet felhasználásán túl külső finanszírozás igénybevételére is. A finanszírozási célú műveleteket a vizsgált időszakban a jelentés 2/a. számú mellékletének 4.1-4.8 pontjai részletezik.

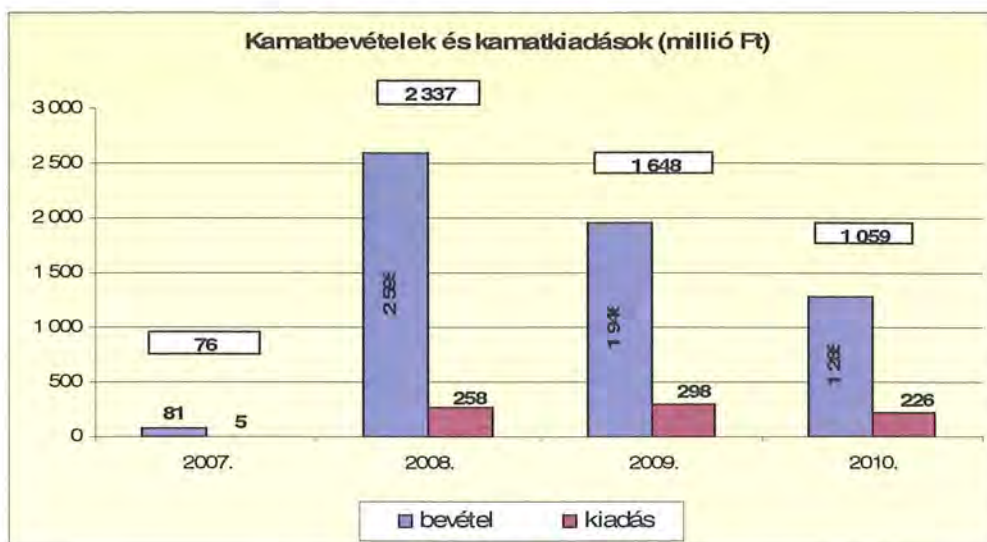
Az Önkormányzat a működési és fejlesztési többletet a zárszámadási rendeletében a hagyományos költségvetési szerkezet alapján mutatta be²³, amelyről a jelentés 1. számú melléklete nyújt tájékoztatást. A hagyományos költségvetési szerkezet alapján az Önkormányzat 2007-ben 2040 millió Ft, 2008-ban 5973 millió Ft, 2009-ben 5128 millió Ft, 2010-ben 10 035 millió Ft működési és felhalmozási célú többletet mutatott ki. A hagyományos költségvetési szerkezetben az Önkormányzat a bevételek között számba vette belső finanszírozási forrásként az előző évek pénzmaradványából a tárgyévben igénybevett összegeket is.

A vizsgált időszakban a kötelezettségek (passzív pénzügyi elszámolások nélkül) 10 215 millió Ft-ról 16 192 millió Ft-ra emelkedtek, amely együtt járt a kamatkiadások növekedésével. Ugyanakkor a kötvényforrásnak a fejlesztési célra átmenetileg fel nem használt részének és más, átmenetileg szabad forrásoknak – folyamatosan változó összegben (attól függően, hogy az Önkormányzat kiadásai milyen ütemben merültek fel) – befektetése révén a kapott kamatok folyamatosan meghaladták a fizetett kamatokat.

A 2007-2010 között az Önkormányzat összesen 5 907 millió Ft kamatbevételt realizált, amely a teljes kamatráfordítás (787 millió Ft) hét és fél szerese (750,6%).

²³ Nincs kötelező előírás a működési és fejlesztési hiány megállapításának módjára.

Az Önkormányzat kamatbevételeit és kamatkiadásait évenként a következő ábra mutatja:

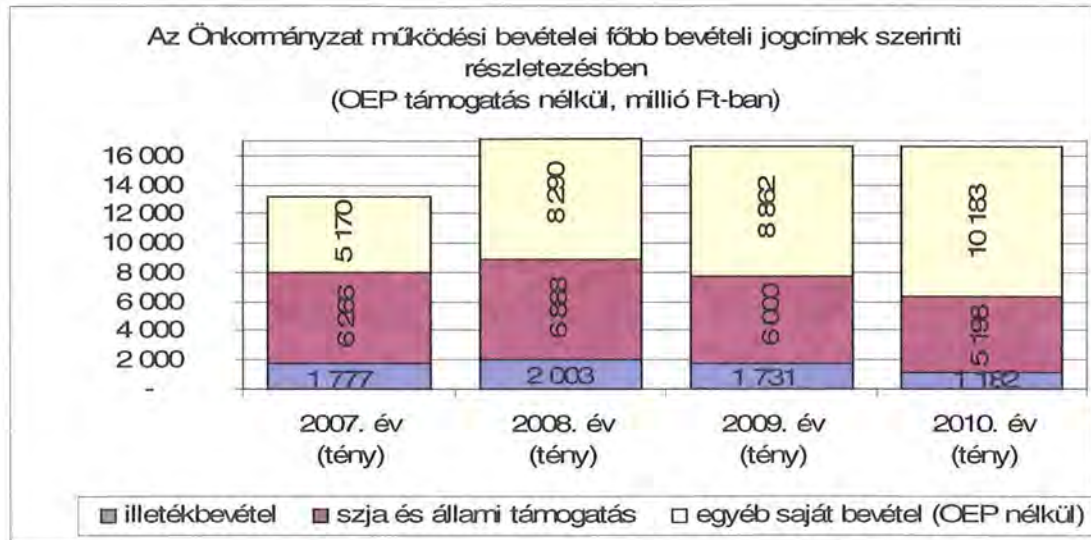
A 2007-2010 közötti időszakban az Önkormányzat kiadásait és bevételeit főbb jogcímek szerint a jelentés 2/b. számú melléklete tartalmazza.

2.2. Az Önkormányzat bevételeinek alakulása

Az Önkormányzat a 2007-2010. évek között realizált, OEP támogatás nélküli főbb bevételi jogcímeinek számszaki adatait az alábbi táblázat részletezi, és grafikon mutatja be:

Megnevezés	ezer Ft			
	2007. év (tény)	2008. év (tény)	2009. év (tény)	2010. év (tény)
illetékbevétel	1 776 696	2 003 030	1 731 018	1 181 872
szja és állami támogatás	6 265 689	6 888 122	5 999 802	5 198 415
egyéb saját bevétel (OEP nélkül)	5 170 290	8 289 698	8 861 520	10 183 052
Összesen	13 212 675	17 180 850	16 592 340	16 563 339

A Kórház fenntartásához az OEP által nyújtott támogatás a 2007. évi 9000 millió Ft-ról a 2010. évre 9097 millió Ft-ra (1,1%-kal) nőtt.

Az Önkormányzatnál az **illetékbevétel** a 2007. évben a 2006. évi 2165 millió Ft-ról 1777 millió Ft-ra (18%-kal) csökkent. A csökkenésben szerepet játszott az Illetékhivatalnak – 2007. január 1-jétől – az APEH-hoz történő átszervezése is, mert az évente realizált illetékbevételekből (központi intézkedés következtében) évi 8,5%-ot elvontak adminisztrációs feladatokra. A beszédés költségeire elvont pénzüsszeg kevesebb volt, mint amit az Illetékhivatal működtetésére²⁴ költött volna az Önkormányzat. Az illetékbevétel jelentősebben a 2010. évtől mérséklődött, az előző évhez viszonyítva a csökkenés 31,7%-os (549 millió Ft) volt.

Az **szja és állami támogatások** együttes összege az előző évhez képest a 2008. évben 622 millió Ft-tal (9,9%-kal) nőtt, majd ezt követően a 2009. évben 888 millió Ft-tal (12,9%-kal), a 2010. évben 802 millió Ft-tal (13,4%-kal) lett alacsonyabb. A 2007. évhez viszonyítva a csökkenést a központi forráskivonás és a normatíváknak a járulékváltozások miatti központi csökkentése mellett az egyszeri támogatások is okozták (az Önkormányzat központi bérpolitikai intézkedésekre és a helyi szervezési intézkedésekre a 2007. évben 482 millió Ft, a 2008. évben 1072 millió Ft, a 2009. évben 533 millió Ft, a 2010. évben 484 millió Ft egyszeri állami támogatást kapott).

Az **egyéb saját bevételeken** belül a hozam és kamatbevétel a 2007. évről a 2010. évre közel 16-szorosára nőtt a kötvénykibocsátásból származó bevétel átmenetileg fel nem használt részének befektetési hozamai révén. A hozam és kamatbevétel a 2008. évtől kezdődően az előző évhez képest a 2009. évben 649 millió Ft-tal, a 2010. évben 661 millió Ft-tal csökkent²⁵, mivel az átmenetileg szabad forrás elsősorban a fejlesztési feladatok megvalósítása következté-

²⁴ A 2006. évben az Önkormányzat az Illetékhivatal működtetésére 619 millió Ft-ot fordított, az illetékbevétel 2006. évről a 2007. évre pedig 388 millió Ft-tal csökkent.

²⁵ A kamat és hozambevétel 2008. évben 2595 millió Ft, 2009. évben 1946 millió Ft volt.

ben folyamatosan csökkent. Az intézményi működési bevételek a 2007-2010. évek között az előző évhez képest folyamatosan növekedtek, a 2007. évi 2688 millió Ft-ról 2010-re 3522 millió Ft-ra emelkedtek, a 2007-2008. években elsősorban a térítési díjak önköltségalapú emelkedése, valamint a gyógyszerügyi forgalom növekedése miatt, másrészt a 2008. évtől a feladat-ellátás átalakításával felszabaduló ingatlanok hasznosításából, bérbeadásából származó bevételekkel összefüggésben.

Az Önkormányzat felhalmozási bevételei a vizsgált időszakban:

ezer Ft				
Megnevezés	2007. év (tény)	2008. év (tény)	2009. év (tény)	2010. év (tény)
tárgyi eszköz értékesítés	166 197	222 969	12 276	2 525
állami támogatás	834 912	438 585	440 407	742 074
átvett pénzeszköz	105 746	101 515	103 531	67 097
egyéb felhalmozási bevétel	1 072 450	298 687	825 022	485 819
felhalmozási tartalék	388 090	10 293 423	4 890 751	10 189 839
összes felhalmozási bevétel	2 567 395	11 355 179	6 271 987	11 487 354

A **tárgyi eszközök értékesítéséből** származó bevétel a 2007-2010. évek között az előző évhez képest a 2008. évben 57 millió Ft-tal nőtt kereskedelmi társaság részére történt terület eladása, valamint üresen álló kastélyépület értékesítése következtében, a 2009. és a 2010. évben egy-egy kisebb értékű tárgyi eszköz értékesítéséből származott bevétel.

A **felhalmozási célú állami támogatás** a 2007. évről a 2008. évre 396 millió Ft-tal közel a felére csökkent, elsősorban a Kórház járó- és fekvőbeteg részlegének fejlesztéséhez a 2007. évben kapott egyszeri címzett támogatás miatt. A 2009-2010. években a teljesített állami támogatás bevétele az európai uniós forrásokból származó bevételek miatt nőtt, amely bevételek elsősorban a TISZK, a Kulturális és Közművelődési Központ létrehozásához, több intézmény felújítási feladataihoz, a Kórház szeghalmi részlegének rekonstrukciójához kapcsolódtak.

Az **egyéb felhalmozási bevétel** között került számbavételre az általános forgalmi adó visszatérülés, a tárgyi eszköz értékesítés áfa bevétele, az államháztartáson belülről származó támogatásértékű felhalmozási bevételek (OEP). Az ezen a jogcímen a 2007-2010. évek között befolyt bevétel az évek sorrendjében az előző évhez képest változóan alakult, a 2007. évről a 2008. évre 774 millió Ft-tal csökkent, a 2009. évre 526 millió Ft-tal növekedett, a 2010. évre 339 millió Ft-tal csökkent.

A **felhalmozási tartalék** változóan alakult, a tartalékok képzése és felhasználása a tervezett és megvalósult beruházások figyelembe vételével, azzal azonos ütemben történt.

2.3. Az Önkormányzat kiadásainak alakulása

Az Önkormányzat működési kiadásai főbb jogcímek szerinti bontásban az alábbiak voltak:

ezer Ft

Megnevezés	2007.évi tény	2008.évi tény	2009.évi tény	2010.évi tény
Működési kiadások	20 859 118	22 820 923	22 859 984	22 454 803
Működési kiadások (kamatkiadás nélkül)	20 854 359	22 562 665	22 562 430	22 229 254
Kamatkiadás	4 759	258 258	297 554	225 549
Személyi juttatások	9 685 134	9 475 928	9 069 023	8 994 238
Munkaadót terhelő járulékok	3 113 954	3 007 005	2 704 442	2 347 739
Dologi kiadások	6 920 304	7 992 042	8 596 048	8 893 469
Egyéb folyó kiadások	159 650	1 219 996	415 239	647 716
Támogatások, elvonások, egyéb folyó átutalások	704 847	456 724	733 204	688 122
ebből: működési célú pénzeszközátadás	237 987	201 803	364 986	275 411
Előző évi pénzmaradvány átadás, visszafizetés (működési célú)	209 274	385 232	1 026 179	657 970
Tervezett, tartalék	61 196	25 738	18 295	0

Az Önkormányzat teljesített **működési kiadásai a 2007. évről a 2010. évre** 20 860 millió Ft-ról 22 455 millió Ft-ra (7,6%-kal) **nőttek**.

Az Önkormányzat a 2010. évben a 22 455 millió Ft működési költségvetésből 11 342 millió Ft-ot (50,5%-át) személyi juttatásokra és a munkaadókat terhelő járulékokra fordította, az üzemeltetést, intézményfenntartást biztosító dologi kiadásokra 8893 millió Ft (39,6%) jutott. A működési kiadásokon belül a személyi juttatások és járulékok aránya a vizsgált időszakban folyamatosan csökkent, a 2007. évben annak 61,4%-a, a 2010-ben 50,5%-a volt.

A **személyi juttatások** teljesített kiadása a 2007. évtől minden évben **csökkentek** a létszámcsökkentések miatt. A 2010. évben a 2007. évben teljesített kiadásoknál 691 millió Ft-tal (7,1%-kal) voltak alacsonyabbak.

A **dologi kiadások** az Önkormányzatnál a 2010. évben a 2007. évi szintnél 1973 millió Ft-tal (**28,5%-kal**) **voltak magasabbak** annak ellenére, hogy a 2007. évtől elkezdődött a hatékonyabb feladatellátást szolgáló szervezeti átalakítás, amelynek keretében 33 önálló költségvetési szervet 13 önállóan működő és gazdálkodó intézménycentrumba szervezték. A támogató szolgáltatásokat²⁶

²⁶ A támogató szolgáltatást a központi megszorító intézkedések miatti jelentős bevételkiesés ellensúlyozására indították el, amely az intézmények közötti együttműködés megszervezését jelentette a nem szakmai feladatok vonatkozásában. Az átalakítással egy-egy nem szakmai feladat ellátását két-három kijelölt centrumhoz telepítették. A támogató szolgáltatások közé került a szállítás, a karbantartás, a mosodai és az ételmezési szolgáltatás, a program- és rendezvényszervezés, a takarítás, a közös beszerzés, az ingatlan-üzemeltetés, valamint a könyvelés adminisztráció, a szakkönyvtár működtetése és az informatika, amely szolgáltatások az intézmények közötti logisztikai együttműködésben valósulnak meg. Az együttműködés kialakításánál fő szempontként érvényesült, hogy a feladatokat nem kiszervezték, hanem a saját intézményhálózaton belül végzik egymásnak.

a 2010. évtől létrehozták és működtetik. A 2007-2009. évek között minden évben az inflációt meghaladó mértékben nőttek a dologi kiadások, amelynek elmentételezése a központi forráselosztásban nem jelentkezett. Fedezetét a végrehajtott kiadáscsökkentő intézkedésekkel és saját forrással biztosították.

A **működési célú pénzeszközátadások** nagysága a 2007. évről a 2008. évre 36 millió Ft-tal (15,1%-kal) csökkent, amely a 2009. évben az előző évi 202 millió Ft-hoz képest 163 millió Ft-tal (80,7%-kal) emelkedett főként az NGP²⁷ keretében biztosított feladatokra történt pénzeszköz átadás következtében. A 2010. évben a működési célra átadott pénzeszköz az előző évi 365 millió Ft-ról 275 millió Ft-ra (24,7%-kal) csökkent elsősorban amiatt, hogy az NGP keretében tervezett feladatok megvalósítása nem fejeződött be, az alapítványok támogatásának kifizetése a támogatási célok teljesítésének következő évre történő át-húzódása miatt nem történt meg.

A 2007-2010. évek között **az önkormányzati kiadásokban csökkent a Kórházi kiadások súlya** az egyéb fenntartott intézményekben felmerülő kiadásokhoz képest. A Kórház nélkül teljesített működési kiadások a 2007. évben (10 892 millió Ft) az összes működési kiadás 52,2%-át tették ki, ez az arány 2010 végére 55,9%-ra nőtt (12 562 millió Ft volt). A Kórház nélküli kiadásokban jelentkező tendenciák a közoktatási, szociális és gyermekvédelmi, kulturális és közművelődési, igazgatási és egyéb intézményekben biztosított feladatellátást jellemzik.

Az Önkormányzat Kórház nélküli működési kiadásai a vizsgált időszakban főbb kiadási jogcímenként az alábbi volt:

Megnevezés	ezer Ft			
	2007.évi tény	2008.évi tény	2009.évi tény	2010.évi tény
Működési kiadások	10 892 310	12 231 252	12 540 001	12 562 475
Működési kiadások (kamatkiadás nélkül)	10 887 551	11 972 994	12 242 447	12 336 916
Kamatkiadás	4 759	258 258	297 554	225 559
Személyi juttatások	5 389 865	5 110 873	4 941 462	4 885 825
Munkaadót terhelő járulékok	1 699 417	1 601 561	1 435 295	1 262 858
Dologi kiadások	2 734 744	3 265 690	3 723 832	4 263 389
Egyéb folyó kiadások	102 459	1 145 306	372 057	580 572
Támogatások, elvonások, egyéb folyó átutalások	690 596	438 594	725 327	686 302
ebből: működési célú pénzeszközátadás	236 367	200 183	363 266	273 591
Előző évi pénzmaradvány átadás, visszafizetés (működési célú)	209 274	385 232	1 026 179	657 970
Tervezett tartalék	61 196	25 738	18 295	0

A 2010. évben a 2007. évhez képest a Kórház nélkül számított működési kiadások 10 892 millió Ft-ról 12 562 millió Ft-ra történő (15,3%-os) növekedése meghaladta a Kórházzal együtt számított **működési kiadások** (20 860 millió Ft-ról 22 455 millió Ft-ra) 7,6%-os növekedését. A **személyi juttatásra** teljesített kiadás a Kórháznál 4259 millió Ft-ról 4108 millió Ft-ra (3,5%-kal), a többi intézménynél a 2007. évről a 2010. évre 5390 millió Ft-ról 4886 millió Ft-ra

²⁷ Az NGP célja a nemzetközi pénzügyi válság önkormányzatot érintő hatásainak enyhítésén túl „a megye gazdaságának a korszerű tudás alkalmazására alapozott fenntartható fejlődésének előmozdítása, a versenyképesség, valamint a hozzáadott értéket teremtő munkahelyek számának növelése, az életminőség javítása”.

(9,4%-kal) csökkent, amely azt tükrözi, hogy az egészségügyi ágazatban alacsonyabb a létszám- és a bérek csökkenése más ágazati feladatokat ellátó intézményekénél. A 2007-2010. évek között a Kórház nélkül teljesített működési kiadásoknak a 2007. évben a 65,1%-át, a 2008. évben az 54,9%-át, a 2009. évben az 50,9%-át, a 2010. évben a 48,9%-át a személyi juttatások és járulékaik tették ki. A dologi kiadások a 2007. évben 25,1%-os, a 2008. évben 26,7%-os, a 2009. évben 29,7%-os és a 2010. évben 33,9%-os arányt képviseltek.

A vizsgált időszakban **a munkaadókat terhelő járulékok** csökkenése²⁸ egyrészt a kifizetett személyi juttatások, másrészt a járulékok mértékének csökkenésével volt összefüggésben. A járulékok csökkenése miatt felszabaduló forrásokat azonban a kormányzat az önkormányzati alrendszernek nyújtott állami támogatásokból levonásba helyezte, így a járulékcsökkenés az Önkormányzat pénzügyi pozíciójában változást nem okozott, mivel állami forráscsökkenéssel járt együtt.

A 2010. évre a Kórházon kívüli intézményeknél a **dologi kiadások** növekedése a 2007. évi 2735 millió Ft-ról 4263 millió Ft-ra növekedett (55,9%-kal), amely nagyobb arányú volt, mint a Kórház dologi kiadásainak²⁹ növekedése (10,6%-os). A Kórház dologi kiadásainak a többi intézményhez képest alacsonyabb mértékű növekedése téríti el lefelé az önkormányzati szintű növekedést. A Kórház dologi kiadása a 2009. évről a 2010. évre 247 millió Ft-tal csökkent, amely elsősorban a kifizetetlen szállítói állománnyal függött össze.

Az Önkormányzat a 2007-2010. évek között a Kórház működési kiadásaihoz³⁰ 1451 millió Ft-tal járult hozzá. A kórházi működési támogatások a központi bérpolitikai intézkedésekhez, a létszámcsökkentésekhez kapcsolódó többletköltség fedezetéhez, a 13. havi juttatások kifizetéséhez, kereset kiegészítésekhez kapcsolódtak, melyeket az Önkormányzat központi költségvetésből kapott támogatásból finanszírozott. Az Önkormányzat a működési célú támogatáson felül a 2007-2010. évek között további 462 millió Ft fejlesztési célú támogatást nyújtott a Kórház részére, amely a felhalmozási kiadásainak 25,9%-át fedezte³¹.

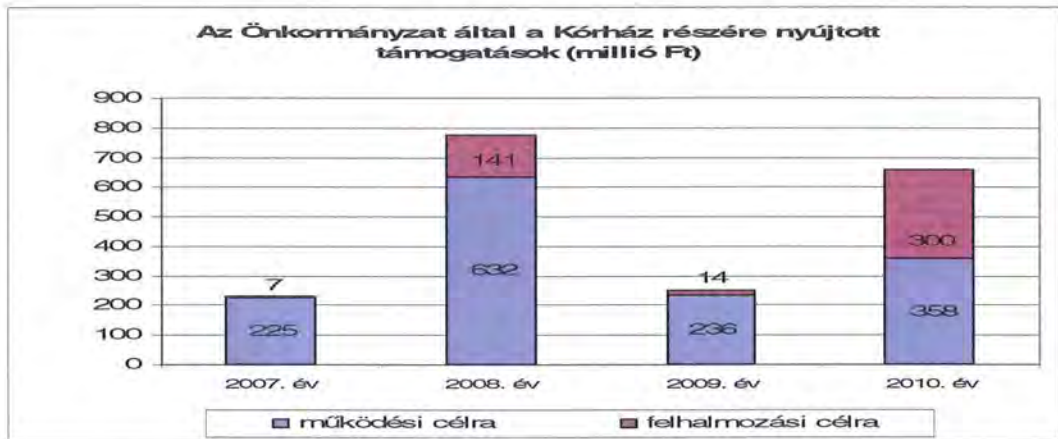
²⁸ a 2007. évről a 2010. évre 436 millió Ft-tal (25,7%-kal csökkent

²⁹ A Kórház dologi kiadása a 2007. évi 4186 millió Ft-ról a 2010. évre 4630 millió Ft-ra nőtt.

³⁰ intézményfinanszírozás formájában

³¹ A Kórház felhalmozási kiadásokra a 2007-2010. évek között összesen 1 750 millió Ft-ot fordított.

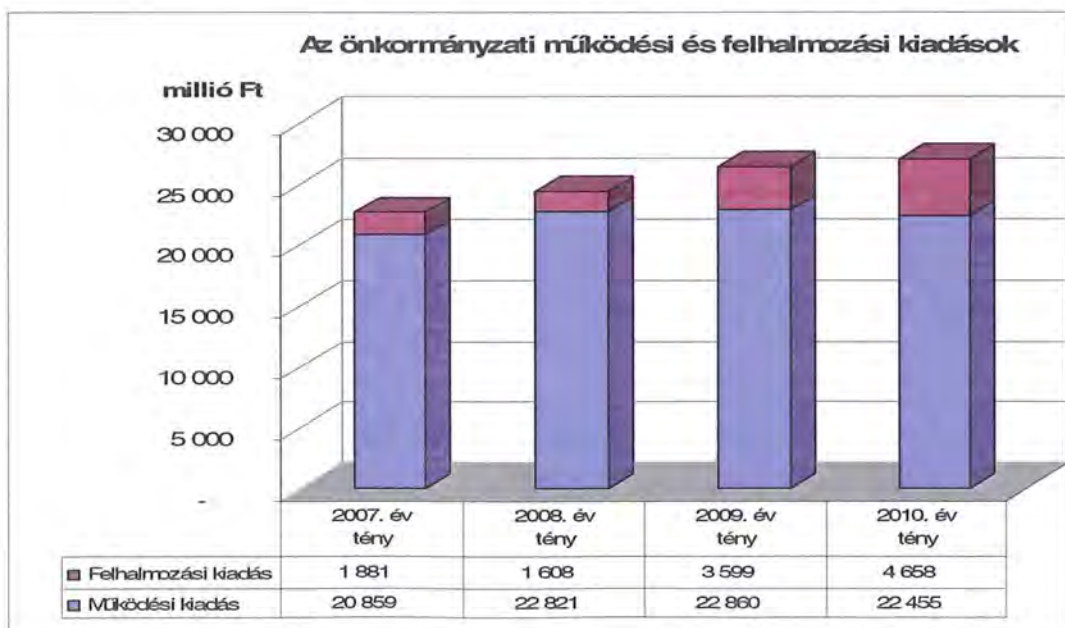
A Kórház részére nyújtott támogatásokat évenként a következő grafikon mutatja be:

A Kórház részére nyújtott fejlesztési támogatáson túl a 2007-2010. évek között a Kórház új pathológiai osztályának beruházási kiadásait, a szeghalmi járó- és fekvőbeteg részleg rekonstrukciójának, valamint a Kórház területén lévő kápolna felújítási kiadásait, összesen 1617 millió Ft fejlesztési kiadást a Hivatal költségvetésében számolták el, amelyekhez hazai címzett támogatás, önkormányzati saját forrás és az utófinanszírozás miatt kisebb részben európai uniós forrás nyújtott fedezetet.

Az Önkormányzatnál a működési és felhalmozási kiadások arányának változásában a 2007-2010. évek között elmozdulás figyelhető meg, a felhalmozási kiadások aránya 8,3%-ról 17,2%-ra, 1881 millió Ft-ról 4658 millió Ft-ra nőtt.

A kiadások működési és fejlesztési célú bontását (a kamatkiadásokat is figyelembe véve) a következők grafikon szemlélteti:

Az Önkormányzat a **2007-2010. évek között 10 451 millió Ft-ot fordított felhalmozási kiadásokra**, amelyből befektetési céllal 1008 millió Ft részvényvásárlás és 10 millió Ft saját tulajdonú kft tőkeemelése volt. A megvalósított fejlesztésekhez összesen 1340 millió Ft címzett támogatást és hazai forrást, 1222 millió Ft európai uniós támogatást és 7889 millió Ft saját forrást vettek igénybe. A saját forrásból 4092 millió Ft kötvénykibocsátásból származó bevétel volt. A felhalmozási kiadásokból 9211 millió Ft a kötelező feladatokhoz kapcsolódott. A megvalósított fejlesztések között intézményi épületek, lakóotthonok felújítása, korszerűsítése, bővítése, eszközök beszerzése, informatikai rendszerek fejlesztése, belterületi vízrendezés szerepelt. **Több, egyenként közel 1000 millió Ft bekerülési költségű fejlesztés is megvalósult a vizsgált időszakban:**

- kilenc település belterületi vízrendezése, bekerülési költsége 898 millió Ft, forrása 808 millió Ft címzett támogatás, 90 millió Ft saját forrás, a 2007-2010. évek között kifizetett fejlesztési kiadás 183 millió Ft volt;
- a Kórház járó-és fekvőbeteg részlegének rekonstrukciója, bekerülési költsége 949 millió Ft, forrása 853 millió Ft címzett támogatás, 96 millió Ft saját forrás, a 2007-2010. évek között kifizetett fejlesztési kiadás 850 millió Ft volt;
- IBSEN ház kialakítása, bekerülési költsége 910 millió Ft, forrása 483 millió Ft európai uniós forrás, 30 millió Ft hazai támogatás, 397 millió Ft saját forrás, a 2007-2010. évek között kifizetett fejlesztési kiadás 902 millió Ft volt;
- Tudásház kialakítása, amelynek bekerülési költsége 855 millió Ft volt, 100%-ban saját forrásból valósult meg, a 2007-2010. évek között kifizetett fejlesztési kiadás 855 millió Ft volt;
- Kórház patológiai osztály építése, amelynek bekerülési költsége 706 millió Ft volt, 100%-ban saját forrásból valósult meg, a 2007-2010. évek között kifizetett fejlesztési kiadás 706 millió Ft volt;
- TISZK kialakítása, bekerülési költsége 1000 millió Ft, forrása 900 millió Ft európai uniós forrás, 100 millió Ft saját forrás, a 2007-2010. évek között kifizetett fejlesztési kiadás 427 millió Ft volt.

A felsorolt beruházások a TISZK kivételével a 2007-2010. évek között be is fejeződtek. A 2010. év utánra vállalt kötelezettség 7160 millió Ft, amelynek forrásaként 6568 millió Ft európai uniós támogatással, 568 millió Ft kötvénybevétekből származó forrással és 24 millió Ft saját bevétellel számoltak³² az alábbiak szerint:

- a Kórház struktúra átalakításának fejlesztési költségére 5319 millió Ft-ot terveztek a 2010. év utáni évekre, amelynek forrásául 4944 millió Ft európai uniós támogatással és 375 millió Ft kötvényforrással számoltak;

³² A 2010. év utánra áthúzódó felhalmozási feladatokra tervezett kötvényforrás és saját bevétel lekötött betétekben, az európai uniós források a megkötött támogatási szerződések szerinti összegekben és ütemezésben rendelkezésre állnak.

- a sürgősségi betegellátás fejlesztési költségére 564 millió Ft-ot terveztek a 2010. év utáni időszakra, amelynek forrásaként 461 millió Ft európai uniós támogatással és 103 millió Ft kötvényforrással számoltak;
- a TISZK fejlesztési költségére 572 millió Ft előirányzatot határoztak meg a 2010. év után, amelyhez 502 millió Ft európai uniós támogatást és 70 millió Ft kötvényforrást terveztek;
- az Arad-Békés Expo 2010. év utáni időszakra tervezett 684 millió Ft-os fejlesztési költségéhez 660 millió Ft európai uniós támogatást és 24 millió Ft saját forrást határoztak meg;
- a 2011. évre áthúzódott két (kollégium felújítás, tőkeemelés) korábban vállalt felhalmozási kötelezettség, amelynek kiadási előirányzatára 21 millió Ft-ot terveztek kötvényforrás fedezettel.

A 2007-2010. években megvalósított, továbbá a 2010. december 31-én fennálló fejlesztéseket a jelentés 3. számú melléklete tartalmazza. A 2007-2010. évek között a 10 millió Ft teljes bekerülési költség feletti beruházások és felújítások száma 72 volt, amelynek közel egy tizedéhez (nyolc fejlesztéshez) uniós forrásokat is igénybe vettek. A 10 millió Ft alatti fejlesztésekkel együtt a 2010. évben négy európai uniós projekt megvalósítása volt folyamatban.

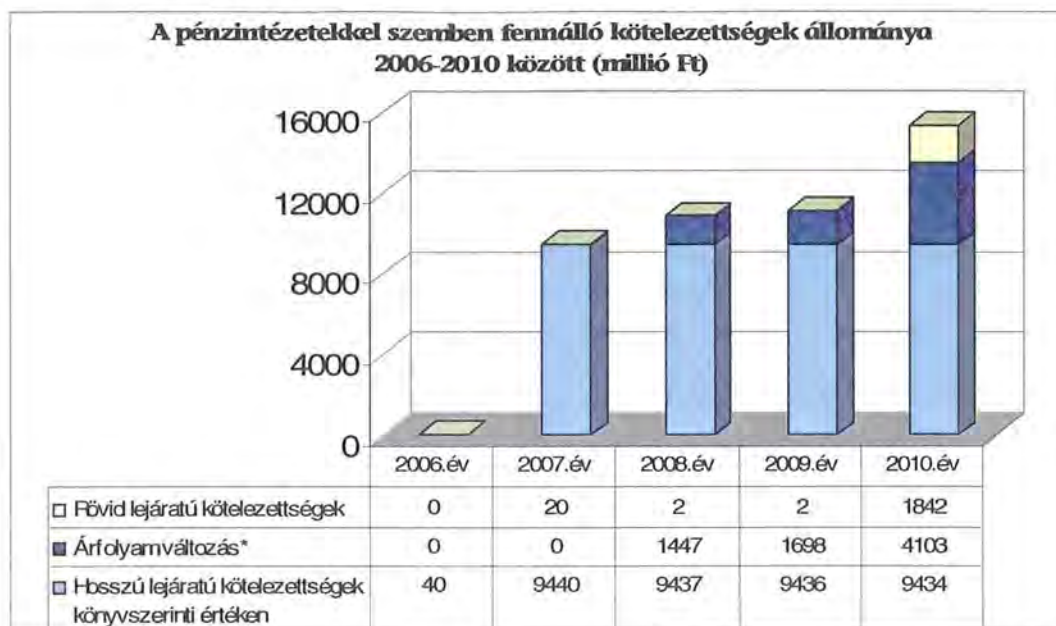
Az Önkormányzat **fejlesztési tevékenysége a pályázati kiírások által nagyban befolyásolt**, de a 2007. évben kibocsátott kötvény bevételéből fel nem használt forrás befektetései révén a még fel nem használt kötvényforráson túl a hozamokból is fejlesztési forrásokat (a felhalmozási kiadások önrészenek fedezetére) és a kötvényforrás visszafizetésének fedezetére tartalékot képeztek.

3. KÖTELEZETTSÉGEK BEMUTATÁSA

3.1. A pénzügyintézetek felé fennálló kötelezettségek alakulása

Az Önkormányzatnak 2006. december 31-én 40 millió Ft **pénzügyintézeti kötelezettség állománya** volt, a 2010. évben 15 379 millió Ft. A fennálló pénzügyintézeti kötelezettségei két hitel felvételből, két kötvény kibocsátásából és egyszeri likvid hitel igénybevételéből keletkeztek. A devizában kibocsátott kötvénykötelezettség év végi könyvviteli mérleg szerinti értékének meghatározásakor az árfolyamváltozás miatti év végi értékelést a 2007-2010. évek között elvégezték, amelynek alapján a 2007. évben 9400 millió Ft névértéken kibocsátott kötvényállomány év végi mérleg szerinti értéke a 2008. évben 10 846 millió Ft, a 2009. évben 11 098 millió Ft, a 2010. évben 13 503 millió Ft volt.

*Az árfolyamváltás hatása is befolyásolja a kötelezettségek alakulását, azonban annak mértéke előre pontosan nem határozható meg, csak várakozásokon alapuló tendenciák jelezhetők.

Annak megítéléséről, hogy a devizában kibocsátott kötvényekért és felvett hitelekért kapott forinthez képest a kötvények visszavásárlásakor, illetve a hitelek visszafizetésekor jelentkező forint kötelezettség többletkiadást (árfolyamvesztés) vagy megtakarítást (árfolyamnyereség) eredményez a futamidő végén, a teljes kötelezettség rendezését követően lehet képet alkotni. Mindaddig, amíg törlesztési kötelezettség nem áll fenn (türelmi idő, moratórium), a tőkére vonatkoztatva nem értelmezhető sem az árfolyamvesztés, sem az árfolyamnyereség. Ugyanakkor a számviteli szabályok meghatározzák, hogy az árfolyamkülönbséget év végén a kötelezettségek között a könyvviteli mérlegben nyilván kell tartani, azonban az árfolyamkülönbség valójában nem realizált.

Az Önkormányzat pénzügyintézeti kötelezettségvállalásaira közgyűlési döntés alapján került sor. A közgyűlési döntést megelőzően az Önkormányzat a kötvények kibocsátására négy banktól kapott ajánlatot, amelyeket a legjobb ajánlatok kiválasztása céljából két független szakértővel értékeltetett. A kötelezettségvállalásból származó források **felhasználási céljait meghatározták**. A Közgyűlés döntéseit megalapozó előterjesztések ugyanakkor **nem tartalmazták** a kötelezettségvállalás **visszafizetési forrásainak**, a teljes futamidő várható **kamat- és tőkefizetési kötelezettségének**, az **árfolyam- és kamatkockázatoknak a bemutatását**. Az **adósságszolgálati korlátnak való megfelelésről a döntéskor** a Közgyűlés tagjai írásos tájékoztatást kaptak. Az Önkormányzat az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásának felső határát a 2007-2011. I. negyedévben nem lépte túl.

Az Önkormányzatnál a kötvénykibocsátást követően vizsgálták az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalással megvalósított felhalmozási kiadások esetleges bevételt növelő, illetve kiadást csökkentő hatásait, az abból való megtérülését. A Közgyűlés az adósságállomány kezelésére **kockázatkezelési sza-**

bályzatot alkotott, amelyben meghatározta a kockázatkezelés, devizakezelés, alaphozam, likvid pénzeszköz, átmeneti forráskezelés szabályait, az ún. **kockázati alap** létrehozását és feltöltésének³³ forrásait. Az Önkormányzat megbízási szerződést kötött³⁴ egy gazdasági tanácsadó kft-vel a kamat- és árfolyamváltozások figyelemmel kísérésére, az átmenetileg fel nem használt kötvényforrás befektetési portfóliójának kialakítására, a kötvényforrással kapcsolatos monitoring és szakértői tanácsadó feladatok ellátására. A Közgyűlés az Önkormányzat **visszafizetési kötelezettségeinek biztosítása** érdekében a vagyongazdálkodás egyes kérdéseiről szóló rendeletet alkotta meg. A rendelet végrehajtási szabályait a Közgyűlés elnökének és a főjegyzőnek együttes rendelkezése³⁵ tartalmazta. A Közgyűlés elfogadta³⁶ a **fedezeti tartalék vagyon** meghatározását, amelyben kijelölték az önkormányzati ingatlanok és vagyonelemek azon körét, amelyek a kibocsátott kötvények, felvett hitelek visszafizetésének fedezetéül szolgálhatnak, figyelemmel az Ötv. forgalomképtelen vagyontárgyakra vonatkozó előírásaira.

A vagyongazdálkodás hatékonyságának növelése érdekében a Közgyűlés 2010 decemberében vagyongazdálkodási stratégiát³⁷ hagyott jóvá. A szabályozás során alapelv volt, hogy a kötvényforrásból megvalósított beruházások, felújítások, befektetések a fedezeti tartalékvagyon körébe kerüljenek. Az Önkormányzat az árfolyamkockázat kezelésére 2008 júniusától Stratégiai Team-et működtetett, amelynek tagjai a Közgyűlés elnöke, a Pénzügyi bizottság és a Gazdasági bizottság elnökei, továbbá két külső szakértő volt. A team munkájában tanácskozási joggal részt vett az Önkormányzat átmenetileg szabad forrásainak felhasználásával kapcsolatos gazdasági tanácsadással megbízott szakértője is.

Az Önkormányzat 2010. december 31-én CHF-ben fennálló adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásai az alábbiak voltak:

Megnevezés	Kibocsátás időpontja	Összeg (CHF)	Kibocsátási, vagy lehívási árfolyam	Kamat (referencia kamat+ kamatfelár)	Felhasználás célja:
Békés Megye 2027 Kötvény	2007.12.20	52 465 897	152,48	6 havi CHF LIBOR + 0,674%	önkormányzati beruházásokhoz szükséges saját forrás biztosítása
Békés Megyéért 2027 Kötvény	2007.12.20	9 228 741	151,7	6 havi CHF LIBOR + 0,49%	önkormányzati beruházásokhoz szükséges saját forrás biztosítása
Összesen		61 694 638			

³³ A kockázati alap feltöltése a szabályzat értelmében a fel nem használt likvid pénzeszközök befektetéséből (betételhelyezés, államkötvény) realizált alaphozam feletti többlethozamból történik.

³⁴ A kötvényforrással kapcsolatos szakértői feladatokra történt megbízásról a Közgyűlés a 66/2008. (III. 7.) számú határozatával döntött.

³⁵ A vagyongazdálkodás eljárási rendjét a Közgyűlés elnöke és a főjegyző által 2010. június 21-én kiadott 3. számú rendelkezése tartalmazta.

³⁶ A fedezeti tartalék vagyon körének meghatározásáról a Közgyűlés a 184/2010. (VI. 25.) számú határozatában döntött.

³⁷ A vagyongazdálkodási stratégiát a Közgyűlés 313/2010. (XII. 17.) számú határozatával fogadta el.

Az Önkormányzat 2010. december 31-én EUR-ban fennálló adósságot keletkeztető kötelezettségvállalása az alábbi volt:

Megnevezés	Kibocsátás időpontja	Összeg (ezer EUR)	Lehívási árfolyam	Kamat (referencia kamat+ kamatfelár)	Felhasználás célja:
rulírozó jellegű áthidaló hitelkeret	2010. június 4	6466	287,8	3 havi EURIBOR+0,98%	az intézmények és a Hivatal működési kiadásainak fedezetére

Az Önkormányzat 2010. december 31-én HUF-ban fennálló adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásai az alábbiak voltak:

Megnevezés	Szerződéskötés időpontja	Összeg (HUF)	Kamat (referencia kamat+ kamatfelár)	Felhasználás célja:
Közkincs hosszú lejáratú hitel - gyermekkönyvtár	2006.06.22	20 000 000	3 havi EURIBOR + évi 1,5%	Felhalmozási célú - gyermekkönyvtár átalakítása, korszerűsítése
Közkincs hosszú lejáratú hitel - múzeum	2006.06.22	20 000 000	3 havi EURIBOR + évi 1,5%	Felhalmozási célú - Munkácsy M. múzeum felújítása, parkolóhelyek kialakítása
Összesen		40 000 000		

Az Önkormányzat a CHF-ben fennálló pénzügyi kötelezettségei után 2010. december 31-ig 3 595 902 CHF kamatot³⁸, valamint 579 908 CHF egyéb költséget (összesen 766 millió Ft-ot) fizetett. A vizsgált időszakban tőketörlesztés nem volt.

A Közgyűlés elnöke a kötvények kamatkockázatának csökkentése érdekében a névértéknek megfelelő összegben, 10 éves futamidejű, a kibocsátáskori kamatlábnál alacsonyabb fix kamatlábbal kamatcsere (IRS) ügyletet kötött. A „Békés Megye 2027” kötvényhez kettő, a „Békés Megyéért 2027” kötvényhez egy kamatcsere szerződés kapcsolódik. A szerződésekből következően nemcsak kamat kiadása, hanem bevétele is származik az Önkormányzatnak, emiatt a szerződések 10 éves időszaka alatt az Önkormányzat tényleges kamatfizetési kötelezettsége IRS fix fizetendő díj + kötvénykamat felár összegben realizálódik. A kamat összege a 2010. évben és a 2011. év első negyedévében megegyezett a kötvényt lejegyző banknak fizetett kamatfelárral. Az egyéb költség összege a 2010. évben és 2011. év első negyedévében megegyezett a kamatcsere szerződésekben az Önkormányzat által vállalt fix díj összegével.

Az EUR-ban fennálló rövid lejáratú hitel teljes összege 6466 ezer EUR 2011. április 20-án 278,86 EUR árfolyamon számolva 1803 millió Ft értékben visszafize-

³⁸ Az Önkormányzatnál a 2008-2010. évi költségvetési beszámolóokban kimutatott kamat a fizetés napján érvényes árfolyamon tartalmazta a kamatkiadást, a kamatok a deviza megvétele napján érvényes kamatokkal számított értékeket tartalmazzák, ebből adódik az a különbség, amelyet beszámolóiban árfolyamnyereségként/veszteségként mutatott ki az Önkormányzat.

tésre került. A visszafizetésig az Önkormányzat 106 ezer EUR kamatot (29 millió Ft-ot) fizetett ki.

A HUF-ban fennálló pénzügyi kötelezettségeire az Önkormányzat 2007-2010 között 4 millió Ft-ot törlesztett és 8 millió Ft kamatot³⁹ fizetett.

Az Önkormányzat 2007-2010 között 5907 millió Ft kamatbevételt realizált. A **kötvényekből és a rövid lejáratú hitelből** 2008-2011. március 31-e között **befolyt, átmenetileg szabad bevételek befektetéséből** azok kibocsátása, illetve felvétele óta 3956 millió Ft **hozamot értek el**. A hozambevételből 1434 millió Ft-ot (36,2%-ot) kamat, egyéb költség és díjak kifizetésére, 1606 millió Ft-ot (40,6%-ot) a kockázati alap feltöltésére⁴⁰, 54 millió Ft-ot (1,4%-ot) a kormányzati megszorítások többletkiadásainak fedezetére, 633 millió Ft-ot (16%-ot) az NGP programjaira, 162 millió Ft-ot (4,1%-ot) programfinanszírozásra használták fel 2008-2010. között. A 2011. év első negyedévében keletkezett 67 millió Ft nettó hozam felhasználásáról a Közgyűlés még nem rendelkezett, az, mint átmenetileg szabad pénzeszköz banki lekötésre került.

Az Önkormányzatnak folyószámlahitele és munkabér megelőlegezési hitele a vizsgált időszakban nem volt. Az Önkormányzat 2010. június 4-én működési célú hitelkeretre kötött hitelszerződést⁴¹ 3 havi EURIBOR+0,98% kamattal. A hitelkeret 2010. június 4-én 6466 ezer EUR összegben került lehívásra, amelyet az Önkormányzat még aznap 2010. június 8-ai értéknappal visszakonvertált Ft-ra, így 1840 millió Ft állt rendelkezésre. Árfolyamveszteség nem volt.

A 2010. december 31-én fennálló kötvények és a hitel esetében a kamat **kötelezettségek alakulását befolyásolta a referencia kamatok változása:**

Megnevezés	Kibocsátási, lehívási	Utolsó fizetési	Változás (százalékpont)
	alapkamat %		
6 havi CHF LIBOR	2,862	0,34	2,522
6 havi CHF LIBOR	2,862	0,34	2,522
3 havi EURIBOR	0,707	0,88	-0,173

Az utolsó kamatfizetés a 6 havi CHF LIBOR-os kötvények után 2010. július 1-én és 2010. szeptember 30-án, a 3 havi EURIBOR-os hitel után 2010. december 31-én volt.

³⁹ A HUF-ban fennálló kötelezettségek vonatkozásában az Önkormányzat a 2007-2010. években a kamatfizetésre támogatási szerződéseket kötött az Oktatási Minisztériummal, ezért a kamatfizetés fedezett ezekben az években biztosított volt.

⁴⁰ Az Önkormányzat kockázatkezelési szabályzata értelmében a kockázati alapon elhelyezett összeg bankbetétbe helyezhető, illetve állampapírba fektethető, terhére meghatározott feltételek mellett fedezetlen és „stop-loss” ügyletek is köthetők.

⁴¹ A hitelkeretről a 2010. évi költségvetési rendelet 11. § (1) bekezdésében döntött a Közgyűlés. A hitel rulírozó jellegű áthidaló hitelkeret volt. A hitelkeret éves felülvizsgálatát a bank a hitel éves fordulónapján automatikusan elvégzi, a lejárat ezt követően 364 nappal automatikusan meghosszabbodik.

Amennyiben a referencia kamat nem változott volna, az Önkormányzatnak kibocsátáskori referencia kamattal számolva 2010. december 31-ig 6 024 042 CHF (918 millió Ft) kamatfizetési kötelezettsége jelentkezett volna. Az Önkormányzat tényleges kamatfizetési kötelezettsége 2007. december 20-tól, illetve 2007. december 21-étől 2010. december 31-éig összesen 2 214 063 CHF-fel volt kevesebb a tervezett, kibocsátáskori referencia kamatláb melletti fizetési kötelezettséghez képest. A kötvényekhez kapcsolódó (kamatfixálási) kamatcsere ügyletek⁴² miatt azonban 2010. január 1. és 2010. december 31. között 365 831 CHF) kamatkiadási többlet keletkezett, ezért a tervezett és ténylegesen fizetett kamat különbsége (az IRS díj figyelembevételével) 1 848 232 CHF (152 millió Ft) volt. A kamatfelár a vizsgált időszakban nem módosult.

Az alapkamat mértékének alakulása jelentős hatással van az adott devizanemben kifejezett, a teljes futamidőre számított, várható kamatkötelezettség nagyságára.

Az Önkormányzatnál a helyszíni vizsgálat alatt további hitel igénybevételről, illetve kötvénykibocsátásról szóló döntést nem készítettek elő.

3.2. Szállítók felé fennálló kötelezettségek alakulása

Az Önkormányzatnak és a 75% feletti tulajdoni részesedésű gazdasági társaságainak lejárt szállítói tartozásai és egyéb kiadás elmaradásai alakulását az alábbi táblázat tartalmazza (ezer Ft-ban):

Megnevezés	2007.	2008.	2009.	2010	2011
	december 31.	december 31.	december 31.	december 31.	március 31.
Lejárt szállítói tartozás	35 561	14 844	26 232	231 846	376 656
ebből: Kórház	12 279	10 644	2293	226 042	371 256
Gazdasági társaságok lejárt szállítói tartozása	18	54	278	52	293
Tartozásállomány	35 579	14898	26510	231 898	376 949

⁴² Az Önkormányzat által a kötvényekhez kapcsolódóan megkötött három kamatcsere ügylet azt eredményezte, hogy az Önkormányzat megkapja a tőkére eső 6 havi CHF LIBOR referencia kamatot, ami fedezetet biztosít a kötvényt lejegyző bankoknak a fizetendő változó kamathoz (6 havi CHF LIBOR), és megfizeti a kamatcsere megállapodásban meghatározott fix kamatot. Ennek eredményeképpen a kamatcsere szerződések 10 éves időtartama alatt az Önkormányzatnak fix kamatterhe keletkezik (IRS kamat + kamatfelár).

Az Önkormányzat **lejárt szállítói tartozása** 2007-ről 2010-re 6,5 szöröseré, 36 millió Ft-ról 232 millió Ft-ra nőtt, amely 2011. első negyedév végére tovább emelkedett 377 millió Ft-ra. A lejárt szállítói tartozásból kiugróan magas a Kórháznál⁴³ jelentkező állomány, amely 2010-ben 97,4%-ot, 2011. március 31-én 98,6%-ot tett ki. 2010-ben a lejárt szállítói tartozásállomány 3%-a haladta meg a 30 napot. Ez 2011. március 31-én 14,4% volt. A Kórház lejárt szállítói tartozásállománya 2011. március 31-re a 2007. évi 12 millió Ft-ról 31-szeresére, 371 millió Ft-ra növekedett.

A 2010. december 31-ei mérlegben kimutatott szállítói kötelezettség 803 millió Ft volt. Az 571 millió Ft le nem járt tartozásállomány 76,8%-a (439 millió Ft) a Kórház le nem járt tartozása volt. Az Önkormányzatnál a 2010. év végén kimutatott szállítói kötelezettségre fedezetet az Önkormányzat előző évi pénzmaradványa biztosított. A Kórház esetében a szállítói tartozások fedezetét a 2010. évről áthúzódó OEP támogatásból finanszírozza.

⁴³ A Kórház 2011. március 31-ei szállítói tartozásának oka egyrészt a december hónapban a munkavállalóknak juttatott, de pénzforgalmilag a 2011. évben elszámolt cafetéria, másrészt az OEP finanszírozás késéséből eredő forráshiány volt.

A Közgyűlésnek a 2007-2010. években a **lejárt szállítói kötelezettségek** rendezésével nem kellett foglalkoznia, mivel azok 83-99%-a 30 napon belüli volt. A megnövekedett lejárt szállítói tartozás miatt az Önkormányzat a 2011. év második negyedévében reorganizációs terv⁴⁴ készítésére kötelezte⁴⁵ a Kórházat, amelynek célja, hogy az intézmény megfeleljen a regionális ellátási feladatoknak, megőrizze gazdasági stabilitását, likviditását, ezáltal kezelni tudja a felhalmozódott szállítói tartozásokat. Szállítói tartozás megfizetésének átütemezésére nem került sor.

3.3. Egyéb kötelezettségeinek alakulása

Az Önkormányzat a vizsgált időszakban intézményeknek, civil szervezeteknek, gazdasági társaságoknak kölcsönt nem nyújtott, PPP konstrukció keretében fejlesztést nem hajtott végre, nem vállalt garanciát és kezességet, nem engedett el követelést, lízingszerződést nem kötött. Jelzáloggal terhelt ingatlana a vizsgált időszakban nem volt.

Az Önkormányzatnál 2011. május 24-éig összesen nyolc peres eljárás volt folyamatban, amelyből az Önkormányzat három ügyben (egy közigazgatási perben, két polgári jogi követelés miatti perben) felperes, négy ügyben (két orvosi műhibaperben, egy tulajdonjog megállapítására irányuló polgári perben, egy munkaügyi perben) alperes és egy ügyben beavatkozó. Az alperesi per értéke 34 millió Ft, amelynek 98,8%-át a Kórház ellen a betegek által indított perek jelentik.

Az intézmények használatába adott eszközök pótlásának forrásáról a 2007-2009. években az Önkormányzat a költségvetésben felújítási előirányzat tervezésével gondoskodott, függetlenül az amortizáció összegétől. A 2010. évtől az intézmények által kötelezően megképzett, az értékcsökkenési leírás összegének figyelembe vételével számított pénzforrás költségvetésbe történő tervezésével gondoskodtak az ingatlanok értékállóságának megőrzéséről, az elhasználódás visszapótlásáról.

Az amortizáció alapú felújítási előirányzat tervezésének kötelezettségét a gazdasági programban és a vagyongazdálkodás egyes kérdéseiről szóló rendelet-

---

⁴⁴ Az intézmények gazdálkodási egyensúlyának kialakítását szolgáló intézkedések (feladatfinanszírozás bevezetése, átszervezési, feladat-ellátási döntések) megvalósítására, továbbá a szabályosság biztosítására, számonkérésére kidolgozott terv. Az Önkormányzat azokat az intézményeket kötelezi reorganizációs terv készítésére, amelyek kiadásait nem tudják fedezni az állami támogatásból, valamint saját bevételeikből. Azok az intézmények, amelyek likviditása a gazdálkodás folyamatában nem biztosított, a gazdálkodási év során folyamatosan túlf finanszírozott, a likviditás helyreállítására, a stabilitás megteremtésére „reorganizációs tervet” kötelesek készíteni, amelyben meg kell határozni a pénzügyi stabilitás biztosításának eszközeit, azokat az intézkedéseket, amelyek alkalmasak a likviditás és a pénzügyi egyensúly helyreállítására.

⁴⁵ A Közgyűlés 2011. május 13-ai ülésén döntött a Kórház reorganizációs tervekészítési kötelezettségéről.

ben⁴⁶ előírták és az előírásoknak megfelelően mind a 2010, mind a 2011. évi költségvetési rendeletben a felújítási előirányzatokat a használt ingatlanok területe és a m²-re vetített amortizációs költség alapján megtervezték. A 2010. évi zárszámadási rendelet szerint a 2010. évben felújításra jóváhagyott 400 millió Ft előirányzat 43,2%-át 173 millió Ft-ot használták fel az intézmények állagmegóvásra és pótlásra.

4. A PÉNZÜGYI EGYENSÚLY MEGTEREMTÉSE ÉRDEKÉBEN HOZOTT INTÉZKEDÉSEK

Az Önkormányzatnál a fenntarthatóságot és fejlődőképességet biztosító, intézményhálózatot érintő struktúraváltás megkezdéséről a Közgyűlés a 19/2007. (II. 2.) számú határozatában döntött, amelyről a gazdasági programban is rendelkeztek. Az új struktúra kialakításának keretében a vizsgált időszakban az Önkormányzatnál intézményátszervezés, ezzel összhangban létszámcsökkentés, bevételnövelő, feladatátadási-átvételi intézkedések történtek. A feladatellátás szervezeti átalakítása, a pénzügyi- és vagyongazdálkodási feladatok hatékonyságának növelése, a szervezeti keretek újratervezése, a szolgáltatások területi szinten történő csoportosítása azt jelentette, hogy 2006. december 31-én meglévő 32 intézményből a költségtakarékos és méretgazdaságos feladatellátás jegyében 13 intézményt és egy gazdasági társaságot hoztak létre, továbbá három települési önkormányzattól közoktatási feladatot vett át az Önkormányzat, illetve egy intézményt adott át települési önkormányzatnak.

Az intézmények szervezetének és feladatellátásának 2007-2010 között végrehajtott átalakítása a feladatátvétellel és -átadással együtt összesen hét telephely megszüntetését is jelentette. Az Önkormányzat fenntartásában működött Kórház szervezetét is érintette az átszervezés. A 2007. évtől a korábban önállóan gazdálkodó Tüdőkórházat integrálták a Kórház szervezetébe, a szervezet átalakításával megszűntek a párhuzamos tevékenységek. A gazdasági programban a feladatellátás hatékonyságának növelésére jóváhagyott programokat a 2007. évben kialakult szervezeti struktúra mellett a 2008-2009. évben is folytatták, létrehozták a támogató szolgáltatásokat, amelynek keretében a központi megszorító intézkedések miatti jelentős bevételkiesés ellensúlyozására elkezdődött az intézmények közötti együttműködés megszervezése a nem szakmai feladatok vonatkozásában.

Az Önkormányzatnál a nemzetközi pénzügyi-gazdasági válság hatásainak enyhítése érdekében elfogadták az NGP-t. A program keretében megvalósult a hiányszakmák fejlesztése, termékpiac és szálláshely online kialakítása, munkaerőpiaci adatbázis kiépítése, kutatási programok előkészítése, megvalósítása az orvostudományok területén, energetikai rendszerek feltárása, energetikai rendszerek korszerűsítése, digitális szakkönyvtár létrehozása, tanszálló kialakítása, értékalapú történelmi kutatások.

---

⁴⁶ Az Önkormányzat a vagyongazdálkodás egyes kérdéseiről a 9/2010. (IV. 30.) számú rendeletet alkotta.

A 2007-2010. években az intézményát szervezések, a feladatváltozások valamint a takarékosági intézkedések hatásaként együttesen **14 609 millió Ft kiadási megtakarítást mutatott ki az Önkormányzat.**

A 2007-2010. évek kiadáscsökkentő intézkedéseinek hatását beavatkozási területenként az alábbiak részletezik (ezer Ft):

Az érvényesített kiadáscsökkentés területei	Személyi juttatások és járulécai	Dologi, működési kiadások	Pénzeszköz átadások, támogatások	Összesen
Közyűlés működése	0	0	0	0
Hivatal működése	185 494	40 870	0	226 364
Önkormányzati intézmények működése	10 988 855	2 747 047	646 927	14 382 829
ÖSSZESEN	11 174 349	2 787 917	646 927	14 609 193

A Közyűlés működésében a személyi juttatások és járulékeinál nem volt kiadást csökkentő intézkedés.

A Hivatalban az üres álláshelyek zárolásával 2 millió Ft, a cafetéria elemek csökkentésével, illetve megszüntetésével 12 millió Ft, a költségterítések felülvizsgálatával, megszüntetésével 6 millió Ft kiadáscsökkenést értek el a 2007-2010. évek között, továbbá kiadáscsökkentő intézkedésként tüntette fel az Önkormányzat a jutalomkeret 165 millió Ft összegű csökkentését is.

Az önkormányzati szinten kimutatott megtakarítási intézkedések 98,5%-át (14 383 millió Ft-ot) az **intézmények** körében érvényesítették, amelynek 76,4%-a (10 988 millió Ft) a létszámcsökkenések következtében a személyi juttatások és járulékeinak csökkenését jelentette.

Az intézményeknél a feladatmegszüntetéssel, átszervezéssel járó intézkedések a személyi juttatások és járulécai tekintetében többféle módon eredményeztek kiadáscsökkenést. A Szarvas Város Önkormányzatának átadott oktatási intézmény 713 millió Ft, a kézműves szakiskola, közművelődési feladatok civil szervezeteknek és az Ibsen kft-nek történő átadása 301 millió Ft kiadáscsökkentéssel jártak. Az intézményi struktúra kialakítása keretében a feladatok területi szinten történő megszervezése 47 millió Ft személyi juttatások és járulécai kiadás megtakarítással jártak. A 2009. évben elkezdődött az intézmények közötti együttműködés megszervezése a nem szakmai feladatok vonatkozásában, az ebből eredő kiadáscsökkenés 140 millió Ft volt a vizsgált időszakban. A feladatmegszüntetéssel, átszervezéssel járó álláshely-csökkentés 9017 ezer Ft kiadáscsökkenést eredményezett a személyi juttatásokban és járulékaiban.

A Közyűlés a személyi juttatás megtakarítások vonatkozásában külön döntéseket csak a létszámcsökkentéshez kapcsolódó költségvetési támogatás igényléséhez kapcsolódóan hozott, egyébként a költségvetési rendeletekben, az intézményát szervezési döntésekben rendelte el az intézményvezetőknek a létszám változtatási (nyugdíjazás miatti megüresedő álláshelyek betöltésének tilalma, létszámstop el-

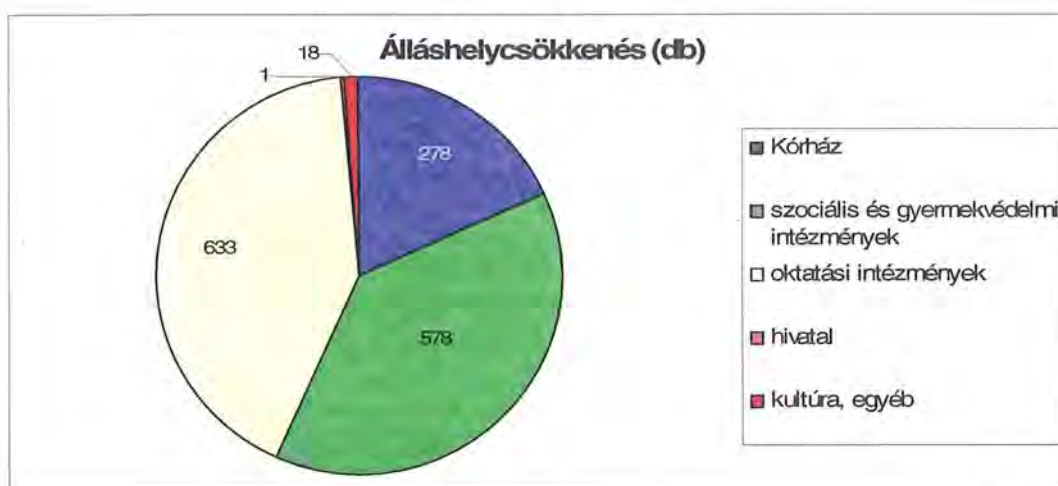

rendelése, az átszervezés miatti új feltételeket nem vállaló alkalmazottak kilépése, üres álláshelyek feltöltésének tilalma) feladatok végrehajtását.

Az üres álláshelyek zárolásával, a cafetéria elemek csökkentésével illetve megszüntetésével, a közalkalmazotti bértáblán felüli bérek és pótlékok elvonásával, továbbá a jutalomkeret csökkentésével 770 millió Ft személyi juttatás és járuléki kiadáscsökkenést mutatott ki az Önkormányzat.

A **kiadáscsökkentő intézkedésekkel** a 2007-2011. évek között a Hivatalban és intézményeinél összesen 1508 **álláshelyet** szüntettek meg, amelyből 1056 fő ágazati szakmai, 452 fő intézményüzemeltetéshez, fenntartáshoz kapcsolódó álláshely volt. Az Önkormányzatnál 2007-2011 között az intézményi foglalkoztatotti létszám a 2007. évi 5473 főről 3965 főre csökkent. Az 1508 fő 8%-a (120 fő) prémiumévek programban vett részt, 20%-uknak (302 fő) a határozott idő lejárta miatt, 35%-uknak (528 fő) közös megegyezéssel, 21%-uknak (317 fő) rendes felmondással, felmentéssel szűnt meg a jogviszonya, nyugdíjazták 7%-ukat (106 főt), egyéb ok miatt (próbaidő alatti azonnali hatály, lemondás, elhalálozás) szűnt meg 9%-uk (135 fő) jogviszonya.

A 2007-2011. I. negyedévben végrehajtott létszámcsökkenés eredményét az alábbi grafikon szemlélteti:

A helyi szervezési intézkedések végrehajtásához az önkormányzat az áttekintett időszak alatt 550 millió Ft központi költségvetési támogatásban részesült, amelynek felhasználásával 361 fő álláshelyet tartósan leépített, a létszámcsökkentés 76,1%-ához (1147 fő) központi támogatás nem kapcsolódott. Az intézkedések hatására az Önkormányzat 2006. december 31-ei átlagléttszáma 2011. március 31-re 24,3%-kal csökkent (1362 fő), ebben tükröződik a kormányzati intézkedések miatti illetékhivatali létszámcsökkenés hatása is.

A Hivatal és az intézményhálózatot érintő feladatmegszüntetéssel, átszervezéssel járó intézkedéseknek dologi, működési kiadásokat csökkentő hatását az Önkormányzat a vizsgált időszakban 2788 millió Ft összegben mutatta ki, ez az összes kiadási megtakarítás 19%-a. A Hivatalban a beszerzési szerződések (irodaszer, folyóirat közlöny) felülvizsgálatával, a reprezentációs kiadások csökkentésével a vizsgált időszakban 41 millió Ft dologi kiadás csökkenést értek el. Az intézmények vonatkozásában a dologi kiadások összességében

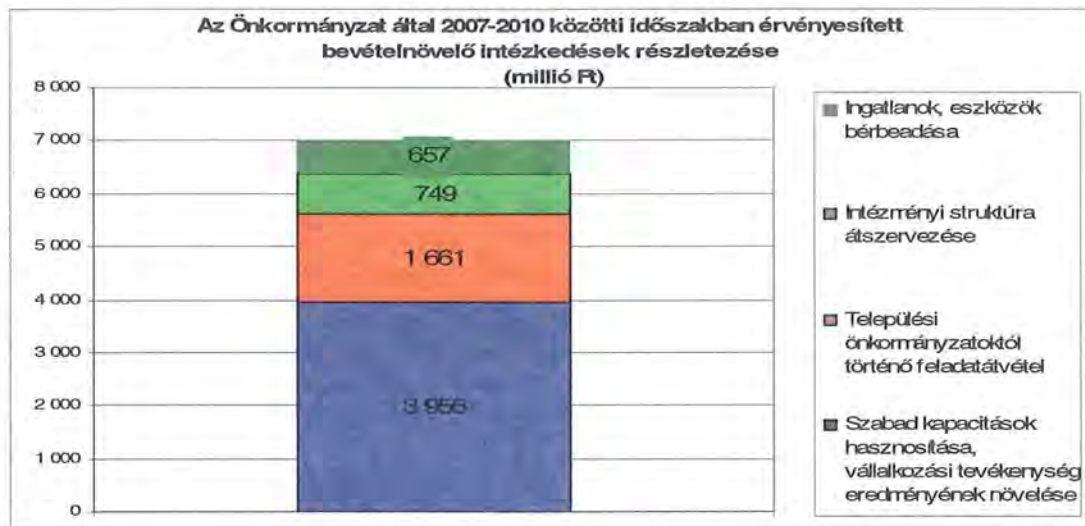

2747 millió Ft-tal csökkentek. A csökkenést 2366 millió Ft összegben egyrészt a fentiekben már ismertetett feladatátadási intézkedések, intézményi struktúra átalakítások, a támogató szolgálat kialakítása, másrészt 381 millió Ft összegben a beszerzési szerződések (élelmiszer, gyógyszer, üzemanyag) felülvizsgálatai eredményezték.

A közművelődési feladatok civil szervezeteknek és az Ibsen Kft-nek történő átadása a pénzeszköz-átadási jogcímben 13 millió Ft kiadáscsökkentést eredményezett az Önkormányzat költségvetésében. Az Önkormányzat az NGP keretében 633 millió Ft támogatást nyújtott az intézmények, gazdasági társaságok olyan programjainak, tevékenységeinek támogatására, amelyek hatékonyabb, magasabb színvonalú feladatellátást alapoznak meg, tesznek lehetővé és elérhetővé közvetlenül a támogatott szervezetek és közvetve a megye lakossága, gazdasági szereplői számára, a megye gazdaságának élénkítése érdekében. A programok megvalósítását követően a szervezetek gazdálkodásában jövőbeni költségcsökkentést, megtakarítást várnak azáltal, hogy a tevékenységek, szolgáltatások egységnyi költségei alacsonyabbak lesznek.

A 2007. és 2009. években a település önkormányzatoktól átvett közoktatási feladat a vizsgált időszakban összességében 1640 millió Ft **kiadásnövekedéssel** járt, amelyen belül a személyi juttatás és járuléka 1289 millió Ft-ot, a dologi kiadások 333 millió Ft-ot, míg a pénzeszközátadások 18 millió Ft-ot tettek ki.

A kiadáscsökkentő intézkedések mellett az Önkormányzat az alábbiakban számszerűsített **bevételnövelő intézkedéseket** tett:

A bevételnövelésre irányuló intézkedések számszerűsített összegének (7023 millió Ft) 58%-át a Hivatalnál mutatták ki az **átmenetileg szabad pénzeszközök lekötéséből, befektetéséből**, illetve az ingatlanok, eszközök bérbeadásából. Az intézményeknél szerepeltették az összes bevételnövekedés 42%-át (2958 millió Ft-ot), amely a települési önkormányzattól történő feladatátvételből, az intézményi struktúra átszervezéséből, valamint az ingatlanok, eszközök bérbeadásából származott. Az Önkormányzat a feladatátvétellel kapacitásainak kihasználtságát, a felszabaduló ingatlanok bérbeadásával pedig a vagyonkihasználtságát is növelte.

A belső ellenőrzés a 2008. évtől kezdődően az intézményeknél végzett rendszerellenőrzések keretében bemutatta és értékelte a 2007. július 1-jei intézményi átszervezések eredményeit és hatásait, megállapítva, hogy a megkezdett folyamatok elvárt ütemének végrehajtása folyamatosan megtörtént. A költségvetési beszámoló szöveges értékelésében és a zárszámadási rendeletben a Hivatal **évente beszámolt** a Közgyűlés felé a kiadások és bevételek alakulására ható **intézkedések végrehajtásáról**. Ezen felül negyedévente megtörténik az NGP-ben szereplő projektek időarányos értékelése is.

5. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK GAZDÁLKODÁSI RENDSZERÉNEK 2010. ÉVI ELLENŐRZÉSE SORÁN A PÉNZÜGYI EGYENSÚLY JAVÍTÁSÁRA TETT SZABÁLYSZERŰSÉGI ÉS CÉLSZERŰSÉGI JAVASLATOK HASZNOSULÁSA

Az ÁSZ az Önkormányzat gazdálkodási rendszerét a 2010. évben ellenőrizte átfogó jelleggel. A gazdálkodási rendszer korábbi ellenőrzése során tett javaslatok közül a pénzügyi egyensúly javítására vonatkozott öt szabályszerűségi és egy célszerűségi javaslat.

A főjegyzőnek tett szabályszerűségi javaslat volt, hogy

- „intézkedjen az Áht. 8/A. § (7) bekezdésében foglalt előírás alapján, hogy az éves költségvetési rendeletekben az Áht. 8/A. § (3) bekezdés b) pontja szerinti hitelek törlesztését költségvetési hiányt, illetve költségvetési többletet módosító költségvetési kiadásként ne vegyék számba”;
- „intézkedjen az Áht. 8/A. § (1)-(2) bekezdéseiben előírtak alapján annak érdekében, hogy az éves költségvetési rendeletekben rendelkezzenek a költségvetési többlet felhasználásáról, évközi hasznosításáról”;
- „intézkedjen a költségvetés tervezésének megalapozottsága érdekében a tartalékok tervezésénél az Áht. 8/C. § (3)-(4) bekezdéseiben előírt tartalmi követelmény betartásáról”;
- „tartsa be az Önkormányzat átmenetileg szabad pénzeszközök hasznosítására vonatkozó szerződéseinek megkötése során az Ötv. 9. § (3) bekezdésében foglalt feladat- és hatáskörök gyakorlására vonatkozó szabályokat”;
- „gondoskodjon a Számv. tv. 15. § (3) bekezdésében foglalt valóság elvének betartásáról a követelések és kötelezettségek költségvetési beszámolóban történő kimutatása során”.

A főjegyzőnek tett célszerűségi javaslat volt, hogy „tájékoztassa – évente végzett számítások alapján – a Közgyűlést az Önkormányzat eladósodásának növekedésére figyelemmel arról, hogy a hosszú lejáratú, adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásokból adódó tőke- és kamatfizetési kötelezettségét az Önkormányzat milyen feltételek biztosítása mellett tudja teljesíteni”.

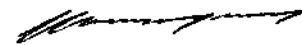
A javaslatok megvalósítása érdekében az Önkormányzatnál a számvevői jelentés aláírását követő 8 napon belül a 03.231-4/2010. szám alatt intézkedést rendeltek el, továbbá a Közgyűlés a 224/2010. (IX. 17.) számú határozatával elfogadta az ÁSZ jelentésben foglaltak végrehajtására készített, felelősöket és határidőket is tartalmazó intézkedési tervet.

Az ellenőrzés során tett, a pénzügyi egyensúly javítására vonatkozó szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok 100%-át hasznosították.

A megtett intézkedések hatására megvalósultak a költségvetési hiány megállapítására, a költségvetési többlet felhasználására, a tartalékok tervezésére, az átmenetileg szabad pénzeszközök hasznosítására szerződések megkötésének hatásköri szabályaira, a valódiság elvének betartása érdekében a követelések és kötelezettségek költségvetési beszámolóban történő kimutatására vonatkozó szabályszerűségi, továbbá az intézkedési terv készítésére, valamint a hosszú lejáratú, adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásokból adódó tőke- és kamatfizetési kötelezettségekről szóló – közgyűlési tájékoztatóra vonatkozó – célszerűségi javaslatok.

Budapest, 2011. december „ 19 ”.

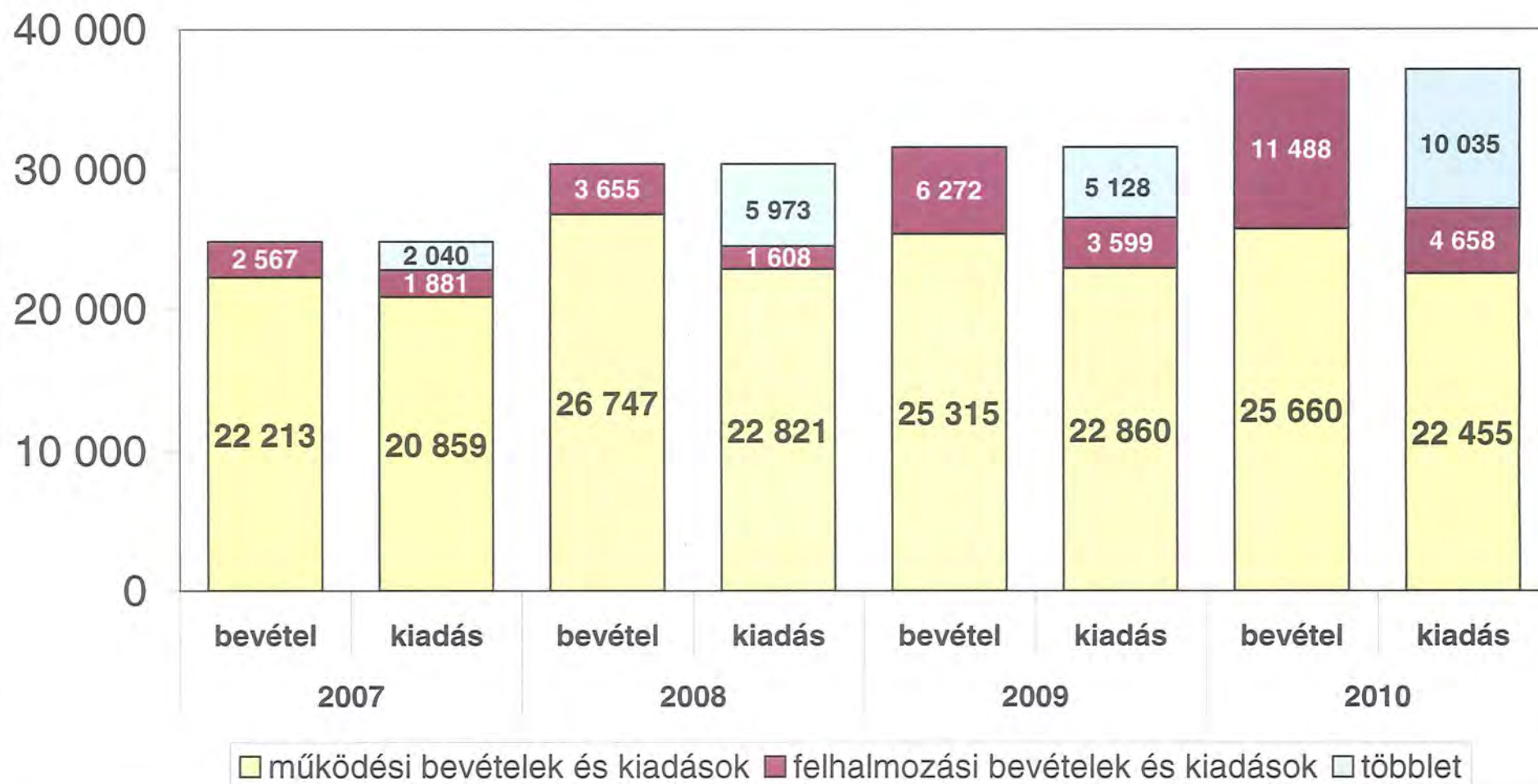

Warvasovszky Tihamér

alelnök

Melléklet: 6 db 17 lap

**Működési és felhalmozási célú többlet az Önkormányzat zárszámadási rendeleteiben
(millió Ft)**

Az Önkormányzat GLF módszer szerint besorolt bevételei és kiadásai 2007-2010 között (ezer Ft)				
1. FOLYÓ KÖLTSÉGVETÉS*				
	2007.	2008.	2009.	2010.
1.1.1. Saját működési bevételek	4 703 101	7 615 324	7 696 551	6 033 108
1.1.2. Költségvetési támogatás	5 298 968	6 603 124	5 326 422	4 892 072
1.1.3. Átengedett bevételek	1 801 633	659 619	709 284	332 246
1.1.4. Államháztartáson belülről kapott támogatások	9 844 498	10 320 535	9 676 456	10 651 382
1.1.5. EU-tól és külföldről kapott bevételek	79 302	157 757	364 638	336 914
1.1.6. Államháztartáson kívülről kapott bevételek	94 545	91 625	56 999	81 120
1.1.7. Előző évi pénzeszközök átvétel	162 727	358 298	960 173	675 895
1.1. Folyó bevételek = 1.1.1.+1.1.2.+1.1.3.+1.1.4.+1.1.5.+1.1.6.+1.1.7.	21 984 774	25 806 282	24 790 523	23 002 737
1.2.1. Működési kiadások kamatkiadások nélkül	19 937 589	21 763 062	20 923 609	20 933 941
1.2.2. Államháztartáson belülről átadott pénzeszközök	252 485	38 478	102 784	71 819
1.2.3.1. vállalkozásoknak	28 517	18 420	74 525	104 923
1.2.3.2. EU-nak, illetve külföldre	200	40	503	50
1.2.3.3. magánszemélyeknek	236 014	222 223	269 549	344 982
1.2.3.4. nonprofit szervezeteknek	185 031	177 563	285 843	166 348
1.2.3. Transzferkiadások (=1.2.3.1.+1.2.3.2.+1.2.3.3.+1.2.3.4.)	449 762	418 246	630 420	616 303
1.2.4. Kamatkiadások	4 759	258 258	297 554	225 549
1.2.5. Előző évi pénzeszközök átadás	162 727	358 298	960 173	675 895
1.2. Folyó kiadások = 1.2.1.+1.2.2.+1.2.3.+1.2.4.+1.2.5	20 807 322	22 836 342	22 914 540	22 523 507
1.3. Folyó költségvetés egyenlege MŰKÖDÉSI JÖVEDELEM (1.1. - 1.2.)	1 177 452	2 969 940	1 875 983	479 230
2. FELHALMOZÁSI KÖLTSÉGVETÉS**				
2.1.1. Saját tőkebevételek	306 292	384 168	42 252	27 868
2.1.2. Államháztartáson belülről kapott támogatások	878 755	179 087	192 168	350 221
2.1.3. EU-tól és külföldről kapott támogatások	0	63 964	405 003	716 148
2.1.4. Államháztartáson kívülről kapott támogatások	105 746	101 515	103 031	67 097
2.1. Felhalmozási bevételek (=2.1.1.+2.1.2.+2.1.3.+2.1.4.)	1 290 793	728 734	742 454	1 161 334
2.2.1. Saját beruházási kiadás áfával	1 608 908	1 272 091	3 059 420	2 995 899
2.2.2. Saját felújítási kiadás áfával	174 270	208 383	426 973	254 052
2.2.3. Államháztartáson belülről átadott pénzeszközök	147 836	115 442	34 900	315 000
2.2.4. EU-nak és külföldnek adott pénzeszközök	0	0	0	0
2.2.5. Államháztartáson kívülről adott pénzeszközök	38 560	62 677	4 948	5 341
2.2.6. Befektetési célú részvétel vásárlása	2 000	8 550	100	1 019 000
2.2. Felhalmozási kiadások (=2.2.1.+2.2.2.+2.2.3.+2.2.4.+2.2.5.+2.2.6.)	1 971 574	1 667 143	3 526 341	4 589 292
2.3. Felhalmozási költségvetés egyenlege (2.1. - 2.2.)	-680 781	-938 409	-2 783 887	-3 427 958
3. FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK NÉLKÜLI (GFS) POZÍCIÓ				
(1.3.) Folyó költségvetés egyenlege Működési Jövedelem + (2.3.) Beruházási költségvetés egyenlege	496 671	2 031 531	-907 904	-2 948 728
4. FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK				
4.1. Hitelfelvétel	0	0	0	1 840 000
4.2. Hiteltörlesztés	20 819	20 000	1 739	2 318
4.3. Forgatási és befektetési célú értékpapírok kibocsátása	9 400 000	0	0	0
4.4. Forgatási és befektetési célú értékpapírok beváltása	0	0	0	0
4.5. Forgatási és befektetési célú értékpapírok értékesítése	0	0	8 003 298	0
4.6. Forgatási és befektetési célú értékpapírok vásárlása	0	8 003 298	0	0
4.7. Egyéb finanszírozási bevételek (függő, átfutó, kiegyenlítő)	16 830	-257 265	-35 926	-303 667
4.8. Egyéb finanszírozási kiadások (függő, átfutó, kiegyenlítő)	27 853	-550 712	176 123	-118 890
4.9. Finanszírozási műveletek egyenlege (4.1.-4.2.+4.3.-4.4.+4.5.-4.6.+4.7.-4.8.)	9 368 158	-7 729 851	7 789 510	1 652 905
5. TÁRGYÉVI PÉNZÜGYI POZÍCIÓ				
(3.) FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK NÉLKÜLI (GFS) POZÍCIÓ + (4.9.) Finanszírozási műveletek egyenlege	9 864 829	-5 698 320	6 881 606	-1 295 823
6. NETTÓ MŰKÖDÉSI JÖVEDELEM				
(1.3.) Működési Jövedelem - Törlesztés (4.2. Hiteltörlesztés + 4.4. Forgatási és befektetési célú értékpapírok beváltása)	1 156 633	2 949 940	1 874 244	476 912
TÁJÉKOZTATÓ ADATOK				
Összes kötelezettség	10 215 130	11 413 216	11 737 743	16 191 862
-ebből: rövid lejáratú	590 456	470 705	604 217	2 655 052
Összes szállítói kötelezettség	514 184	443 875	590 025	802 676
-ebből: lejárt	35 561	14 843	26 232	231 845
Pénz és tőkepiaci kötelezettség (adósság)	9 460 000	10 886 300	11 135 845	15 379 129
-ebből: rövid lejáratú	20 000	1 739	2 319	1 842 319
PPP szerződésből hátra lévő kötelezettséges állomány	0	0	0	0
-ebből: lejárt szolgáltatási díj miatti kötelezettség	0	0	0	0
Folyószámlahitel napi átlagos állománya	0	0	0	0
Likvid hitel napi átlagos állománya	0	0	0	1 840 000
Munkabérlő napi átlagos állománya	0	0	0	0
Peres eljárásokból fennálló függő kötelezettségek	0	0	0	0
Finanszírozásba bevonható eszközök összesen :	11 346 675	13 651 653	12 529 961	11 234 138
-ebből: tartós hitelviszonyi megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0
ebből: hosszú lejáratú bankbetétek	0	0	0	0
ebből: értékpapírok	0	8 003 298	0	0
ebből: pénzeszközök (idegen pénzeszközök nélkül)	11 346 675	5 648 355	12 529 961	11 234 138

* Bevételekben nem térül, a kiadásokban nem jelenik meg az amortizáció, a vagyoni helyzetet az egyenleg befolyásolja.

** Bevételekben vagyon megőrzésre és bővítésre fordítható források.

Az önkormányzat bevételeinek és kiadásainak, adósságszolgálatának alakulása 2007-2010 között (ezer Ft)

Sor- szám	Megnevezés	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év
		tény	tény	tény	tény
I.	MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK	22 213 084	26 747 195	25 314 355	25 659 882
1.	Sajátos folyó bevételek	4 549 459	7 556 881	7 166 520	5 991 557
1.1.	Intézmények működési bevétele	2 687 577	2 957 279	3 487 027	3 522 301
1.2.	Illetékbevételek	1 776 696	2 003 030	1 731 018	1 181 872
1.3.	Helyi adóbevételek és pótlékok	0	210	2 366	0
1.4.	Kamat bevétel működési része	81 110	2 595 362	1 946 109	1 284 784
1.5.	Egyéb folyó működési bevételek	4 076	1 000	0	2 600
2.	Támogatás értékű működési bevételek	844 089	10 320 535	9 676 456	10 651 359
	ebből: helyi önkormányzatoktól és költségvetési szerveitől	231 596	64 995	118 991	143 841
	többcélú kistérségi társulástól	179	4 670	12 200	4 864
3.	Pénzforgalom nélküli bevételek működésre jóváhagyott része	1 379 591	1 732 275	2 049 940	3 400 517
4.	Államháztartáson kívülről működési célra átvett pénzeszközök	173 847	249 382	421 637	418 034
5.	Központi támogatások és átengedett források működési része	15 266 098	16 454 467	14 721 817	14 294 958
	ebből: SZJA	1 801 633	659 619	709 284	332 246
	önkormányzat és intézmények állami támogatásának működési része	4 464 056	6 228 503	5 290 518	4 866 146
	költségvetési kiegészítések, visszatérülések	0	0	0	23
	társadalombiztosítási alapból	9 000 409	9 566 345	8 722 015	9 096 543
II.	MŰKÖDÉSI KIADÁSOK (kamatkiadás nélkül)	20 854 359	22 562 665	22 562 430	22 229 254
1.	Folyó működési kiadások összesen kamatkiadások nélkül	19 881 642	21 694 971	20 784 752	20 883 162
	ebből:	0	0	0	0
	személyi juttatások	9 685 134	9 475 928	9 069 023	8 994 238
	munkaadói terhelő járulékok	3 113 954	3 007 005	2 704 442	2 347 739
	dologi kiadások	6 920 304	7 992 042	8 596 048	8 893 469
	egyéb folyó kiadások	159 650	1 219 996	415 239	647 716
	egyéb folyó működési kiadások	2 600	0	0	0
2.	Támogatások, elvonások és egyéb folyó átutalások	449 762	418 246	630 420	616 303
	ebből:	0	0	0	0
	működési célú pénzeszköz átadás államháztartáson kívüire	237 987	201 803	364 986	275 411
	működési célú pénzeszköz átadás államháztartáson belülre	0	0	0	0
	társadalom és szociálpolitikai juttatások	211 775	216 443	265 434	340 892
3.	Előző évi pénzmaradvány átadás, visszafizetés működési	270 470	410 970	1 044 474	657 970
4.	Támogatás értékű működési kiadás	252 485	38 478	102 784	71 819
	ebből: önkormányzatoknak	248 601	31 344	87 772	54 160
	kistérségi társulásoknak	3 884	0	0	0
III.	ADÓSSÁGSZOLGÁLAT	25 578	278 258	299 293	227 867
	tőketörlesztési kötelezettség: működési	0	0	0	0
	felhalmozási	20 819	20 000	1 739	2 318
	kamatfizetési kötelezettség: működési	4 759	258 258	297 554	225 549
	felhalmozási	0	0	0	0
IV.	FELHALMOZÁSI BEVÉTELEK	2 567 395	11 355 179	6 271 987	11 487 354
1.	Saját felhalmozási és tőkejellegű bevétel	359 892	342 569	572 283	69 419
1.1.	Tárgyi eszközök, immat.javak értékesítése, Áfa visszatérülés	323 915	282 412	542 234	46 287
1.2.	Privatizációból származó bevétel	9 419	22 270	230	0
1.3.	Osztalék, részesedések	558	6 330	73	389
1.4.	Kamatbevétel felhalmozási része	0	0	0	0
1.5.	Helyi adók átengedett adók felhalmozási része	0	0	0	0
1.6.	Egyéb folyó felhalmozási bevételek	26 000	31 557	29 746	22 743
2.	Támogatásértékű felhalmozási bevételek	878 755	179 087	192 168	350 221
	ebből: helyi önkormányzatoktól és költségvetési szerveitől	154 738	51 783	23 817	315 000
	többcélú kistérségi társulástól	0	600	0	0
3.	Pénzforgalom nélküli bevételek felhalmozásra jóváhagyott része	388 090	10 293 423	4 963 598	10 258 543
4.	Államháztartáson kívülről felhalmozási célra átvett pénzeszközök	105 746	101 515	103 531	67 097
5.	Állami felhalmozási és tőkejellegű bevétel	834 912	438 585	440 407	742 074
5.1.	EU költségvetésből átvétel	0	63 964	404 503	716 148
5.2.	Önkormányzatok költségvetési támogatása felhalmozási célra	834 912	374 621	35 904	25 926
V.	FELHALMOZÁSI KIADÁSOK	1 880 932	1 608 258	3 599 192	4 657 996
1.	Folyó felhalmozási kiadások kamatkiadások nélkül	1 797 178	1 530 181	3 486 497	4 268 951
1.1.	Beruházás, felújítás	1 783 178	1 480 474	3 486 393	3 249 951
1.2.	Értékesített tárgyi eszközök eÁfa befizetés	12 000	41 157	4	0
1.3.	Részesedések vásárlása	2 000	8 550	100	1 019 000
2.	Támogatások, elvonások és egyéb folyó átutalások	35 960	62 677	4 948	5 341
	ebből: felhalmozási célú pénzeszköz átadás államháztartáson kívüire	2 030	33 694	0	4 000
	felhalmozási célú támogatások, kölcsön, kölcsön törlesztése	33 930	28 983	4 948	1 341
3.	Támogatásértékű felhalmozási kiadások	47 794	15 400	34 900	315 000
	ebből: helyi önkormányzatoknak és költségvetési szerveinek	46 021	15 400	34 900	315 000
	többcélú kistérségi társulásnak	1 773	0	0	0
4.	Pénzforgalom nélküli kiadások felhalmozásra jóváhagyott része	0	0	72 847	68 704
	kontroll (muk-bev.+felh.bev)	24 780 479	38 102 374	31 586 342	37 147 236
	kontroll tárgyévi költség. kiadás (II.+V.+6/6+6/25)	22 740 050	24 429 181	26 459 176	27 112 799
	adósságszolgálatból fennálló	20 819	8 023 298	1 739	2 318
	kontroll összes kiadás	22 760 869	32 452 479	26 460 915	27 115 117
VI.	Hitel, kölcsön felvétel	9 400 000	-8 003 298	8 003 298	1 840 000
6.1.	rövid lejáratú hitelek felvétele	0	0	0	0
6.2.	likvid hitelek felvétele	0	0	0	1 840 000
6.3.	hosszú lejáratú hitelek felvétele	0	0	0	0
	forgatási célú értékpapírok beváltása, vásárlása és a kibocsátása, értékesítése egyenlege	0	-8 003 298	8 003 298	0
6.4.	befektetési és hosszú lejáratú értékpapírok beváltása, vásárlása és a kibocsátása, értékesítése egyenlege	9 400 000	0	0	0
6.5.	hitelfelvétel külföldről	0	0	0	0
6.6.	hitelfelvétel külföldről	0	0	0	0
VII.	Finanszírozási pü-i műveletek egyenlege	9 379 181	-8 023 298	8 001 559	1 837 682

**Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én
fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése**

ezer Ft-ban

Fejlesztési feladat megnevezése	Ber. kezdete	Teljes bekerülési költség	2006. december 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. év utánra vállalt kötelezettség	2010. utáni kötelezettség-vállalás forrásösszetétele				
						Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás	Hazai támogatás
Bérbeadással hasznosított ingatlanok felújítási alapja	2003.	33 409	27 150	6 259	0					
Önkormányzati fejlesztési kiadások	2003.	112 605	72 701	39 904	0					
Kilenc település belterületi vízrendezése	2004.	898 441	715 898	182 543	0					
Pándy Kálmán Kórház szeghalomi járó- és fekvőbeteg részleg rekonstrukciója, 236/2004. (XI. 26.) Kt.	2005.	949 329	99 000	850 329	0					
Hat település belterületi vízrendezése, 235/2004. (XI. 26.) Kt.	2005.	533 224	245 312	287 912	0					
Intézményi kezelésben lévő szolgálati lakások felújítása	2006.	59 160	33 855	25 305	0					
Békéscsabai repülőtér fejlesztésének egyéb kiadásai	2006.	93 813	65 129	28 684	0					
Harruckern János Közoktatási Intézmény épület felújítás és eszközök beszerzése	2007.	53 262	0	53 262	0					
Hunyadi János Közoktatási Intézmény, épületfelújítás, ügyviteli, eszközök, gépek, berendezések beszerzése	2007.	35 351	0	35 351	0					
Farkas Gyula Közoktatási Intézmény, épület- és gép felújítás	2007.	28 674	0	28 674	0					
Gámán János Középiskola, Szakiskola és Kollégium, eszközök, gépek, berendezések beszerzése	2007.	11 000	0	11 000	0					
D. Ilyés S. Óvoda Általános Iskola Szakiskola és Do. és Lakás. épület nyílászáró felújítása és ügyviteli eszközök, berendezések beszerzése	2007	12 697	0	12 697	0					
Pándy Kálmán Kórház épületfelújítás és ügyviteli eszközök, orvosi gépek és berendezések beszerzése	2007.	182 612	0	182 612	0					
Fogyatékosok Ápoló- gondozó Otthona, ügyviteli, eszközök, gépek, berendezések beszerzése	2007.	14 413	0	14 413	0					
Múzeumok igazgatósága, épületfelújítás és eszközbeszerzés	2007.	40 120	0	40 120	0					
Ellátó és Szolgáltató Szervezet, ingatlan felújítás és eszközök beszerzése	2007.	29 484	0	29 484	0					

**Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én
fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése**

ezer Ft-ban

Fejlesztési feladat megnevezése	Ber. kezdete	Teljes bekerülési költség	2006. december 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. év utánra vállalt kötelezettség	2010. utáni kötelezettség-vállalás forrásösszetétele				
						Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás	Hazai támogatás
XXI. sz. múzeuma - új kiállítóterem létrehozása és a bemutatás módszereinek újszerű interaktív eszközökkel történő fejlesztése a Munkácsy Mihály Múzeumban, 155/2004. (IX. 10.) Kt.	2007.	271 320	0	271 320	0					
Tüzeléstechnikai Kft-től mérlegében szereplő ingatlanokhoz kapcsolódó nyilvántartási érték megvásárlása	2007.	11 744	0	11 744	0					
A Békés Megyei Tudásház és Könyvtár rekonstrukciója, 87/2008. (IV. 11.) Kt.	2007.	855 030	0	855 030	0					
Harruckern János Közoktatási Intézmény épület felújítás ügyviteli, eszközök, gépek, berendezések beszerzése	2008.	154 304	0	154 304	0					
Farkas Gyula Közoktatási Intézmény, épület felújítás ügyviteli, eszközök, gépek berendezések beszerzése	2008.	61 522	0	61 522	0					

**Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én
fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése**

ezer Ft-ban

Fejlesztési feladat megnevezése	Ber. kezdete	Teljes bekerülési költség	2006. december 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. év utánra vállalt kötelezettség	2010. utáni kötelezettség-vállalás forrásösszetétele				
						Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás	Hazai támogatás
Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, épület felújítási ügyviteli, eszközök, orvosi gépek, berendezések beszerzése	2008.	419 570	0	419 570	0					
Békés Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Központ, vizesblokk átalakítás, egyéb eszközök, gépek, berendezések beszerzése és parkoló létesítés	2008.	19 763	0	19 763	0					
Békés Megyei Hajnal István Szociális Szolgáltató Centrum, egyéb eszközök, gépek, berendezések beszerzése és épület felújítás	2008.	25 775	0	25 775	0					
Békés Megyei Körös-menti Szociális Szolgáltató Centrum, egyéb eszközök, gépek, berendezések beszerzése	2008.	42 932	0	42 932	0					
Békés Megyei Jókai Színház épületátalakítás és egyéb eszközök gépek, berendezések beszerzése	2008.	48 982	0	48 982	0					
Békés Megyei Tudásház és Könyvtár HEFOP pályázat eszközbeszerzés, épület felújítás	2008.	50 153	0	50 153	0					
Békés Megyei Múzeumok Igazgatósága ügyviteli, eszközök, gépek, berendezések beszerzése és épületfelújítás	2008.	39 639	0	39 639	0					
Békés Megye Képviselő-testülete Ellátó és Szolgáltató Szervezete, ügyviteli, eszközök beszerzése és épület felújítása	2008.	38 281	0	38 281	0					
Informatikai szoftver fejlesztés	2008.	14 760	0	14 760	0					
Megyeháza hűtés-fűtés átalakítás	2008.	11 710	0	11 710	0					
Intézményi kezelésben lévő színházi szolgálattelakások felújítása	2008.	12 936	0	12 936	0					
"Humán infrastruktúra korszerűsítése a Harrucken János Közoktatási Intézmény telephelyén" című projekt 94/2008. (V. 08.) Kt. sz. határozat	2008.	27 608	0	27 608	0					

**Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én
fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése**

ezer Ft-ban

Fejlesztési feladat megnevezése	Ber. kezdete	Teljes bekerülési költség	2006. december 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. év utánra vállalt kötelezettség	2010. utáni kötelezettség-vállalás forrásösszetétele				
						Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás	Hazai támogatás
Humán infrastruktúra korszerűsítése a Békés Megyei Levéltár Központi telephelyén című projekt 96/2008. (V. 08.) Kft. sz. határozat és 345/2008. (X. 03.) Kt. sz. határozat	2008.	38 030	0	38 030	0					
Ibsen Ház 190/2008. (VI. 06.) Kt.	2008.	909 762	8 000	901 762	0					
Repülőtéri kiszolgáló létesítmények megvalósítása	2008.	84 701	0	84 701	0					
Harrucken János Közoktatási Intézmény épület felújítás és gépek, berendezések beszerzése	2009.	142 719	0	142 719	0					
Farkas Gyula Közoktatási Intézmény, épületfelújítás, egyéb eszközök, gépek, berendezések beszerzése	2009.	68 510	0	68 510	0					
Hunyadi János Közoktatási Intézmény, ügyviteli, eszközök, gépek, berendezések beszerzése	2009.	51 619	0	51 619	0					
Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, épület felújítási ügyviteli, eszközök, orvosi gépek, berendezések beszerzése	2009.	419 128	0	419 128	0					
Békés Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Központ, parkoló kialakítása és egyéb eszközök, gépek, berendezések beszerzése	2009.	31 517	0	31 517	0					
Békés Megyei Körös-menti Szociális Szolgáltató Centrum, egyéb eszközök, gépek, berendezések beszerzése és épület felújítás	2009.	58 253	0	58 253	0					
Békés Megyei Jókai Színház épület felújítás, illetve egyéb eszközök, gépek, berendezések és szoftver beszerzése	2009.	64 866	0	64 866	0					
Békés Megyei Múzeumok Igazgatósága ügyviteli, eszközök, gépek, berendezések beszerzése és épületfelújítás	2009.	20 136	0	20 136	0					
Békés Megyei Levéltár, ügyviteli, eszközök, gépek, berendezések beszerzése és energiaracionalizálás	2009.	17 201	0	17 201	0					
Békés Megye Képviselő-testülete Ellátó és Szolgáltató Szervezete, ügyviteli, eszközök beszerzése és épület felújítása	2009.	30 228	0	30 228	0					

**Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én
fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése**

ezer Ft-ban

Fejlesztési feladat megnevezése	Ber. kezdete	Teljes bekerülési költség	2006. december 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. év utánra vállalt kötelezettség	2010. utáni kötelezettség-vállalás forrásösszetétele				
						Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás	Hazai támogatás
Pathológia átalakítása, építése	2009.	705 887	0	705 832	55			55		
Telephely kialakítása irattározásra	2009.	311 531	0	311 531	0					

**Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én
fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése**

ezer Ft-ban

Fejlesztési feladat megnevezése	Ber. kezdete	Teljes bekerülési költség	2006. december 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. év utánra vállalt kötelezettség	2010. utáni kötelezettség-vállalás forrásösszetétele				
						Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás	Hazai támogatás
Gyula, Szentháromság utcai mosoda logisztikai fejlesztés	2009.	21 780	0	21 780	0					
Informatikai eszközbeszerzésekre	2009.	413 717	0	413 717	0					
Farkas Gyula Közoktatási Intézmény -fai pari tanműhely fűtőkorszerűsítése, 221/2009. (IX. 10.) Kt.	2009.	22 093	0	22 093	0					
DARFT-LEKI 2009. "Hunyadi János Közoktatási Intézmény infrastrukturális fejlesztése - sportudvar kialakítása" 222/2009. (IX. 10.) Kt.	2009.	31 934	0	31 857	77					
Kollégiumi Centrum Farkas Gyula Közoktatási Intézményben 413/2008. (XII. 12.) Kt.	2009.	120 555	0	120 555	0					
Harrucken János Közoktatási Intézmény oktatási és kollégiumi épület 413/2008. (XII. 12.) Kt.	2009.	492 519		482 464	10 055			10 055		
Pándy Kálmán Kórház SO 2 sürgősségi ellátás fejlesztése című projekt 72/2008. (IV. 11.) Kt., 220/2008. (VI. 27.) Kt. sz. határozat	2009.	621 597	0	57 548	564 049			102 601	461 448	
Harrucken János Közoktatási Intézmény, Kollégium berendezések beszerzése és a Chotec Kft-vel kötött szerződés megszűnésével kapcsolatos berendezés megváltása	2010	69 907	0	69 907	0					
Farkas Gyula Közoktatási Intézmény informatikai eszközbeszerzés és TÁMOP pályázat beszerzés	2010	29 421	0	29 421	0					
Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, épület, felújítás, és ügyviteli, eszközök, orvosi gépek, berendezések beszerzése	2010	207 065	0	207 065	0					
Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, TIOP 2.2.4. Struktúraváltás	2010	5 500 000	0	180 538	5 319 462			375 000	4 944 462	
Békés Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Központ TÁMOP és TIOP pályázatokról beszerzés	2010.	33 900	0	33 900	0					
Békés Megyei Hajnal István Szociális Szolgáltató Centrum, egyéb eszközök, berendezések beszerzése és épület felújítás	2010.	48 893	0	48 893	0					
Békés Megyei Körös-menti Szociális Szolgáltató Centrum, egyéb eszközök, berendezések beszerzése és épület felújítás	2010.	38 902	0	38 902	0					

**Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én
fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése**

ezer Ft-ban

Fejlesztési feladat megnevezése	Ber. kezdete	Teljes bekerülési költség	2006. december 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. év utánra vállalt kötelezettség	2010. utáni kötelezettség-vállalás forrásösszetétele				
						Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás	Hazai támogatás
Békés Megyei Jókai Színház épület felújítás, illetve vizesblokk felújítás és egyéb eszközök, berendezések beszerzése, illetve a Chotec Kft-vel kötött szerződés megszűnésével kapcsolatos berendezés megváltás	2010.	93 896	0	93 896	0					
Békés Megyei Tudásház és Könyvtár TAMOP és TIOP pályázat informatikai fejlesztés és informatikai beszerzés	2010.	58 511	0	58 511	0					
Békés Megyei Levéltár, egyéb gépek, berendezések beszerzése és parkoló felújítás	2010.	14 017	0	14 017	0					
TIOP TISZK projekt 165/2008. (VI. 06.) Kt.	2010.	1 000 000	0	427 613	572 387			70 000	502 387	
TAMOP TISZK projekt	2010.	10 000	0	10 000	0					
Részvény vásárlás a Békés Megyei Vízművek Zrt-ben	2010.	1 008 000	0	1 008 000	0					
Pándy Kálmán Megyei Kórház területén található kápolna épületének felújítása	2010.	14 024	0	14 024	0					
Rendezvénytér kialakítása a Repülőtéren	2010.	10 658	0	10 658	0					
A+B Expo, közös EXPO, Közös Piac - multifunkcionális kiállítási központ	2010.	695 638	0	11 747	683 891	23 939			659 952	
Thermál Consulting Kft. tőkeemelés	2010.	21 250	0	11 000	10 250			10 250		
10 millió Ft alatti felhalmozási kiadások		152 425		152 425						
Összesen		18 878 413	1 267 045	10 451 142	7 160 226	23 939	0	567 961	6 568 249	0

BÉKÉS MEGYE KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
ELNÖKE

5601 Békéscsaba, Derkovits sor 2. Pf.: 118
Telefon: 66/441-156 Telefax: 66/441-609

74.
- *Alkalmazás*
→ *Előző*

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK ÜGYVITELI IRODA 4059/11. JUL - 4 2011
Iktatószám: .....
Melléklet: 3 .....

Warvasovszky Tihamér úr,
az Állami Számvevőszék alelnöke

Iktatószám: PÜ/260-3/2011.
Melléklet: 3 db tanúsítvány

Állami Számvevőszék

Budapest

*Bevezető T. u. -
Kéri úr
U. B. részint*

[Signature]
07.11.

Tisztelt Alelnök Úr !

A Békés Megyei Önkormányzat pénzügyi helyzetének ellenőrzéséről szóló, önkormányzatunknak V-3004-27-08/2011. iktatószámon, 2011. június 15-én megküldött jelentéssel kapcsolatban az alábbi észrevételeket fogalmaztuk meg:

- A jelentés 8. oldalán leírtak szerint: „Az átengedett bevételek, amelyek a megyei önkormányzatoknál a személyi jövedelemadó részesedést jelentik, az összbevételen belül a 2007. évi 35 milliárd Ft-ról 56 milliárd Ft-ra nőttek.”
Meglepő számunkra, hogy az önkormányzatunknál folyamatosan csökkenő személyi jövedelemadó részesedés, országos szinten a megyei önkormányzatoknál emelkedést mutat.
- A jelentés 14. oldalának első bekezdéséhez: A 2011-2013. évi, továbbá az azt követő időszakra vonatkozó pénzügyi kötelezettség teljesítésére figyelembe vehető források között felsorolásra kerültek az „előző évről áthúzódó OEP támogatások”. Önkormányzatunknál itt megjelenő forrás nem OEP támogatás, hanem a költségvetés általános tartaléka terhére, a „fenntartók egészségpolitikai és szakmai kompenzálásaként” a Nemzeti Erőforrás Minisztériumtól megállapodás szerint - peren kívüli egyezség eredményeként – átvett 800 millió Ft, melyből 500 millió Ft vonatkozik a fenti forrás biztosítására. Ez az összeg egyszeri bevételt jelentett önkormányzatunknak.
- A jelentés 25. oldalán lévő, az önkormányzat bevételeit tartalmazó táblázathoz nincs megjelölve, hogy az adatok ezer forintban jelennek meg, illetve a számok ezres csoportosítása nem minden esetben megfelelő.
- A jelentés 31. oldalán a közel 1000 millió Ft bekerülési költségű fejlesztések felsorolásakor több esetben a kerekítések nem megfelelőek.

- A jelentés 43. oldalán, a bevételnövelő intézkedéseket tartalmazó ábra 4 számadata közül 3 számadat mellett található megnevezés nem megfelelő:
  - o 657 334 E Ft: *Kedvezmények megszüntetése helyett* ingatlanok, eszközök bérbeadása.
  - o 749 175 E Ft: *Államháztartáson kívüli szervezetektől kapott támogatás, pénzeszköz átvétel helyett* Intézményi struktúra átszervezése.
  - o 1 660 541 E Ft: *Térítési díjak emelése, korábban ingyenes szolgáltatások díjkötelessé tétele helyett* települési önkormányzatoktól feladatátvétel.

Kérem, hogy a végleges jelentés elkészítésekor észrevételeinket szíveskedjen figyelembe venni.

Megküldöm továbbá a kitöltött, és aláírt 55, 56, és 57. számú tanúsítványokat további szíves felhasználásra.

Békéscsaba, 2011. június 27.

Tisztelettel:

Farkas Zoltán
elnök

**ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK**

ALELNÖK

Ikt.szám: V-3011-12/2011.

Farkas Zoltán úr

elnök

Békés Megye Önkormányzata

Békéscsaba

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönettel megkaptam a Békés Megyei Önkormányzat pénzügyi helyzetének ellenőrzéséről készült jelentés-tervezetben (munkaanyag) foglaltakkal kapcsolatos észrevételeit.

Az észrevételeiket elfogadtuk, a pontosításokat a jelentés-tervezetben átvezettük az alábbiak szerint:

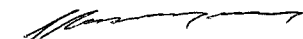
1. Az észrevétel első oldalának harmadik bekezdésében az áthúzódó OEP támogatással kapcsolatos észrevétele alapján a jelentés 14. oldalának második bekezdését kiegészítettük, mely szerint „a pénzügyi és szállítói kötelezettség teljesítésére a kockázatkezelési szabályzatban meghatározott kockázati alap és a fedezeti tartalék vagyona, valamint az előző évi pénzmaradvány és az előző évről áthúzódó OEP támogatások vehetők figyelembe finanszírozási forrásként.
2. Az észrevétel első oldalának negyedik bekezdésében foglaltak alapján a jelentés 27. oldalán a táblázat kiegészítésre került a mennyiségi egység (ezer Ft) megjelölésével, illetve az ezres csoportosítást a táblázat valamennyi számadata tekintetében elvégeztük.
3. Az észrevétel első oldalának ötödik bekezdése alapján a jelentés 34. oldalának 2-7. bekezdéseiben a kerekítési eltéréseket pontosítottuk.
4. Az észrevétel második oldalának első bekezdésében a bevételnövelő intézkedéseket tartalmazó ábra megnevezései tekintetében tett észrevétele alapján a jelentés 46. oldalán szereplő ábrán pontosítottuk a bevételi források megnevezéseit.

Köszönöm Elnök úr és munkatársai ellenőrzés során tanúsított hozzáállását, amellyel az ellenőrzés megvalósításában részt vettek, azt segítették.

Budapest, 2011. december "13".

Tisztelettel:

Warvasovszky Tihamér

Melléklet: jelentés

